



---

Diari Oficial  
del  
Consell General

---

Núm. 6/2018 - 28 pàgines

Sessió ordinària del dia 22 de març del 2018

---

El dia 22 de març del 2018, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 17/2018, que és el següent:

**1- Examen i votació de la Proposta d'aprovació de la ratificació de l'Acord entre el Principat d'Andorra i el Regne d'Espanya sobre l'exercici d'activitats professionals remunerades per part de familiars dependents del personal diplomàtic, consular, administratiu i tècnic de missions diplomàtiques, oficines consulars i representacions permanents davant d'organismes internacionals d'un Estat en l'altre.**

**2- Examen i votació del Projecte de Llei de modificació de la Llei de control de les mercaderies sensibles, del 4 de març de 1999, i de modificació de l'apartat 3, de l'article 259 de la Llei 5/2004, del 14 d'abril, del Codi de Duana.**

**3- Examen i votació del Projecte de Llei de mediació.**

**4- Examen i votació del Projecte de Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries.**

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Miquel Aleix Areny  
M. I. Sr. Gerard Alís Eroles  
M. I. Sr. Marc Ballestà Alias  
M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau  
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà

M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset  
M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot  
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny  
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon  
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig  
M. I. Sr. Antoni Fillet Adellach  
M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández  
M. I. Sra. Rosa Gili Casals  
M. I. Sr. Carles Jordana Madero  
M. I. Sr. Pere López Agràs  
M. I. Sr. Josep Majoral Obiols  
M. I. Sra. Maria Martisella González  
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora  
M. I. Sr. Antoni Missé Montserrat  
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud  
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells  
M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora  
M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés  
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí  
M. I. Sr. Josep Pintat Forné  
M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme  
M. I. Sr. Justo Ruiz González

S'ha excusat l'absència de la Sra. Sofia Garrallà Tomàs.

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances; Maria Ubach Font, Ministra d'Afers Exteriors; Xavier Esport Zamora, Ministre d'Afers Socials, Justícia i Interior; Gilbert Saboya Sunyé, ministre d'Economia, Competitivitat i Innovació; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Comerç; Jordi Torres Falcó, Ministre d'Ordenament Territorial; Sílvia Calvó

Armengol, Ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Eric Jover Comas, Ministre d'Educació i Ensenyament Superior; Olga Gelabert Fàbrega, Ministra de Cultura, Joventut i Esports; Carles Àlvarez Marfany, ministre de Salut i Eva Descarrega García, ministra de Funció Pública i Reforma Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 9.03h)

**El Sr. síndic general:**

Bon dia a tothom.

Passem al primer punt de l'ordre del dia.

### **1- Examen i votació de la Proposta d'aprovació de la ratificació de l'Acord entre el Principat d'Andorra i el Regne d'Espanya sobre l'exercici d'activitats professionals remunerades per part de familiars dependents del personal diplomàtic, consular, administratiu i tècnic de missions diplomàtiques, oficines consulars i representacions permanents davant d'organismes internacionals d'un Estat en l'altre.**

La proposta d'aprovació fou publicada en el Butlletí número 99/2017 del 13 de desembre i no s'hi ha formulat cap esmena.

Per part del Govern té la paraula la ministra, Sra. Eva Descarrega.

**La Sra. Eva Descarrega:**

Gràcies Sr. síndic.

Avui ens disposem a valorar la possibilitat d'aprovar la ratificació de l'Acord entre el Principat d'Andorra i el Regne d'Espanya sobre l'exercici d'activitats professionals remunerades per part de familiars dependents del personal diplomàtic, consular, administratiu i tècnic de missions diplomàtiques, oficines consulars i representacions permanents davant d'organismes internacionals d'un Estat en l'altre.

Abans d'entrar, però, a analitzar el contingut de l'Acord, el voldria contextualitzar i parlar breument de l'evolució i el desenvolupament del Ministeri d'Afers Exteriors, perquè es pugui entendre la raó

per la qual la ministra d'Afers Exteriors, Maria Ubach, va signar, en nom del Govern, aquest Acord amb Espanya, a Madrid, el 31 d'octubre de l'any passat.

Amb la creació del Ministeri d'Afers Exteriors, que va produir-se pocs mesos després de l'adopció de la Constitució, es va constituir sense cap tipus de formalitat el Cos Diplomàtic d'Andorra. A l'inici, només dos agents diplomàtics representaven Andorra a les Nacions Unides però ràpidament s'hi van anar incorporant d'altres a París, a Madrid, a Brussel·les, a Estrasburg, a Ginebra, a Viena i Portugal, i molt possiblement aquest any a Berlín.

Així, per donar formalitat i protecció tant al Ministeri d'Afers Exteriors com al seu personal, cada vegada més nombrós, el Govern està treballant la Llei del Servei Exterior i del Cos Diplomàtic i Consular amb la voluntat que pugui entrar aviat a tràmit parlamentari.

Actualment dels 30 agents diplomàtics que treballen al Ministeri d'Afers Exteriors, i que estan sotmesos al principi de mobilitat, 9 d'entre ells exerceixen les seves funcions a l'exterior del país.

No obstant això, el principi de mobilitat comporta certes dificultats a l'hora del desplaçament de l'agent diplomàtic i de la seva família al seu nou lloc de destí. Segons les Convencions de Viena sobre relacions diplomàtiques i sobre relacions consulars, en vigor a Andorra, la família a càrrec de l'agent diplomàtic gaudeix de la mateixa protecció i dels mateixos privilegis i immunitats que ell, però no té dret a treballar a l'Estat receptor.

A més, també és important destacar la gran dificultat que suposa per a una família, i molt especialment per als fills menors, el desplaçament a un nou país amb una cultura i un idioma diferents i la considerable disminució del seu poder adquisitiu per la pèrdua conseqüent dels ingressos derivats del treball realitzat pel cònjuge.

Per aquest motiu, en el cas concret d'Andorra, on un gran nombre d'agents diplomàtics han format una família, sembla necessari i prioritari signar acords bilaterals en aquest àmbit amb aquells Estats amb els quals tenim acreditada una representació diplomàtica, com ara Espanya, França, Portugal, Bèlgica, Suïssa, Àustria i els Estats Units d'Amèrica.

D'altra banda, no és el primer cop que el Govern d'Andorra signa un acord d'aquestes característiques. El 17 de maig del 2012 es va signar l'Intercanvi de notes constitutiu d'Acord bilateral entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern dels Estats Units d'Amèrica en l'àmbit laboral pels familiars a càrrec dels membres de les missions diplomàtiques i de les oficines consulars destinats per

motius de servei, que va entrar en vigor el 17 de juliol del 2012.

En definitiva, la voluntat del Govern d'Andorra és dotar-se dels instruments jurídics necessaris per consolidar el Ministeri d'Afers Exteriors, -que ha complert 25 anys-, i per permetre que els agents diplomàtics que hi treballen puguin desenvolupar les seves funcions diplomàtiques a l'estranger amb la normalitat que exigeix una feina amb tanta responsabilitat.

L'Acord que avui se sotmet a l'aprovació d'aquesta Cambra és un model estàndard que Espanya ja ha signat amb altres països i, en cap cas, la nostra legislació en matèria d'immigració contradiu l'esperit de l'Acord.

En aquest sentit voldria recordar que, d'acord amb l'article 3.4 de la Constitució i especialment l'article 2 del Decret legislatiu de l'1 de febrer del 2017 de publicació del text refós de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, la Llei només s'aplica en tot el que no està previst en els tractats i els acords internacionals en virtut dels quals el Principat d'Andorra s'hagi obligat en la matèria.

Per tant, tenint en compte la supremacia dels tractats internacionals en l'ordenament jurídic andorrà als familiars dels diplomàtics espanyols els serà d'aplicació aquest Acord i no les disposicions de la Llei d'Immigració.

Gràcies Sr. síndic.

#### **El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Alguna intervenció per part dels grups parlamentaris...

No hi ha intervenció...

Bé, si no hi ha intervencions i si no hi hagués objeccions tampoc, proposo l'aprovació de la proposta per assentiment.

Declaro aprovada la proposta.

Passem al segon punt de l'ordre del dia.

## **2- Examen i votació del Projecte de llei de modificació de la Llei de control de les mercaderies sensibles, del 4 de març de 1999, i de modificació de l'apartat 3, de l'article 259 de la Llei 5/2004, del 14 d'abril, del Codi de Duana.**

L'informe de la Comissió Legislativa d'Economia ha estat publicat en el Butlletí número 15/2018 del 13 de març.

Intervé per exposar l'informe de la comissió, el M. I. Sr. Antoni Fillet Adellach, nomenat ponent per part de la comissió.

Teniu la paraula.

#### **El Sr. Antoni Fillet:**

Gràcies Sr. síndic.

El 29 de juny del 2017 va entrar a tràmit parlamentari el Projecte de llei de modificació de la Llei de control de les mercaderies sensibles, del 4 de març de 1999, i de modificació de l'apartat 3, de l'article 259 de la Llei 5/2004, del 14 d'abril, del Codi de Duana.

De conformitat amb els articles 92 i 93 del Reglament del Consell General es van presentar 7 esmenes a l'articulat, de les quals 2 esmenes per part de la Sra. Sílvia Bonet, del Grup Mixt, i 5 esmenes per part del Grup Parlamentari Demòcrata.

La Sindicatura el 26 d'octubre del 2017 va trametre a la Comissió d'Economia el projecte de llei i les esmenes a l'articulat d'acord amb l'article 45 del Reglament del Consell General.

La setmana següent, el 2 de novembre del 2017, la comissió em va nomenar ponent per aquest projecte de llei.

Posteriorment, el passat 8 de març, la comissió va reunir-se per analitzar, debatre i votar les esmenes presentades.

Totes les esmenes van ser aprovades. 3 esmenes aprovades per unanimitat, les altres 4 esmenes transaccionades i aprovades per unanimitat.

Així mateix, la totalitat dels membres de la comissió vam acordar adequar els aspectes gràfics i de presentació del projecte de llei a l'acord del Consell General sobre l'estructura, el contingut i la forma de les lleis i corregir els errors ortogràfics i de referència detectats.

Del resultat d'aquests treballs, se'n desprèn l'informe de la comissió que avui se sotmet a consideració d'aquesta Cambra.

Moltes gràcies Sr. síndic.

#### **El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

**El Sr. Jordi Cinca:**

Gràcies Sr. síndic.

Sres. i Srs. consellers, voldria començar aquesta intervenció recordant breument la Llei de control de mercaderies sensibles de l'any 1999.

De fet, avui el que estem fent és actualitzar, modificar, adaptar aquella llei de l'any 99. Una llei que va ser fruit d'un episodi trist i d'un importantíssim impacte en l'economia andorrana. Un episodi que va posar de relleu la nostra vulnerabilitat i les conseqüències que per un país pot tenir permetre els abusos.

Sortosament Andorra va reaccionar amb rapidesa i amb contundència i entre totes les mesures que va prendre va aprovar la llei que els hi esmentava de l'any 99. Aquesta llei que se'ns dubte va contribuir de forma decisiva a radicar, a minorar el comerç il·legal.

Avui com els hi deia, el que pretenem és no passar pàgina d'aquella llei sinó actualitzar-la, posar-la al dia. I per fer-ho, ho fem canviant, introduint diversos nous preceptes.

D'una banda, ampliant la definició de les mercaderies sensibles, introduint-hi nous formats de tabac que han anat agafant pes en el mercat avui en dia, com pot ser el tabac de picadura, el tabac de pipa d'aigua. També exclouent per adaptar-ho a la nostra realitat, exclouent d'aquesta llei el tabac brut cultivat al país. No és el tabac cultivat al país la font del contraban i per tant, no té cap sentit que aquest tabac tingui d'estar sotmès a tots els controls que preveu aquesta llei. Alhora estem parlant de mercaderies sensibles, aquestes no es limiten només al tabac, i per tant, també s'amplia la definició d'estupefaents adaptant-lo així als convenis internacionals i també s'introdueixen altres productes com poden ser les màquines d'atzar oneroses o les màquines recreatives de premis programats, adaptant-nos així també a aquelles activitats que amb la Llei del joc aprovada el 2014, ara ja poden ser explotades al país.

El projecte de llei també precisa què hem d'entendre per operacions de transport de mercaderies sensibles, i intenta evitar així que amb l'aparença d'operacions comercials convencionals s'intenti fer operacions de productes il·lícits.

S'actualitzen en aquest sentit també les quantitats de tabac que es poden transportar i es posen nous llindars perquè aquest transport pugui o no ser considerat operacions de transport de mercaderies sensibles, facilitant així que establiments que venen, comercialitzen legalment aquests productes i que ho fan amb quantitats petites, no estiguin sotmesos a

controls feixucs, però alhora també reforçant que no hi pugui haver trànsit pel conjunt del país que estigui fora de control.

S'actualitzen també els horaris per poder operar, adaptant-los així a les necessitats del comerç, i s'introdueix l'obligació de què les mercaderies sempre vagin acompanyades d'una factura.

Alhora també, s'introdueixen nous requisits per obtenir una llicència per operar en l'àmbit de les mercaderies sensibles. Es limita l'accés a les persones que hagin estat condemnades o sancionades per delictes o infraccions de contraban, i s'introdueix la possibilitat d'una suspensió cautelar o fins i tot la revocació definitiva d'una llicència en el cas d'aquelles persones o societats que hagin incidit o persistit en no complir les obligacions establertes en aquesta llei.

La llei també modifica els límits, com els hi deia per poder operar sense llicència, basant-los en límits amb valor econòmic a límits amb quantitats d'unitats o de pes, facilitant així també la tasca dels agents que han de dur a terme els controls de compliment d'aquesta llei.

S'actualitza també i s'adapten les noves obligacions o les obligacions comptables i de registre vinculades al comerç del tabac, adaptant-les així també a les noves legislacions de comptabilitat que tenim a Andorra, i per tant, també disminuint substancialment les obligacions i les tasques administratives dels operadors i dels comerços. És una evolució lògica a l'aparició de nova legislació en matèria comptable i també la introducció de suports electrònics en la majoria dels comerços que avui en dia operen.

Es redueix també el límit a partir del qual és obligatori expedir i lliurar com els hi deia una factura. Abans aquests límits també estaven quantificats amb euros i només a partir d'operacions de més de 2.404 euros era necessari acompanyar-los d'una factura. Es redueix aquest llindar i es passa a quantitats de cigars o cigarrets, passant aquests a 750 o 2000 o de pes, passant a 2 Kg de tabac.

També s'adapta el règim sancionador per fer-lo més realista, més adaptat a la nostra realitat i sobretot per fer-lo més efectiu en aquell que ha de ser prioritari objectiu d'un règim sancionador, i és ser dissuasiu d'incomplir la llei.

Alhora, adaptant aquest règim sancionador també es tipifiquen noves actuacions com a infraccions, com pot ser per exemple, alterar els documents comercials, per exemple el contingut de les factures, el transport fora d'horaris permesos a la pròpia llei o la utilització d'espai en els vehicles que pretenguin ser amagatalls de mercaderia.

En definitiva Sres. i Srs. consellers, un pas més en el compromís d'Andorra en la lluita contra el tràfic il·lícit de mercaderies i més concretament un pas més en la lluita contra el contraban. I permeti'm ho dir en positiu, un pas més a favor del comerç responsable, el que ha de ser l'eix de l'activitat comercial en el nostre país.

És ben cert que quan una activitat d'aquesta envergadura ha estat tan identificada com és en el nostre cas a la nostra realitat, aquest no es pot abordar només des d'una mesura. I a Andorra ja fa anys que s'estan prenent mesures des de diversos àmbits per acabar definitivament amb aquesta xacra del contraban organitzat. Mesures en el Codi penal recentment en són potser la mostra més palesa d'aquesta voluntat inequívoca de lluitar contra el contraban. Mesures també introduïdes en la llei contra el blanqueig de capitals i valors i ara aquesta adaptació de la llei de mercaderies sensibles. Tot un seguit de mesures que van encaminades a una voluntat que ha de quedar molt clar, res té a veure amb els processos que tingui avui en dia iniciats Andorra, com pot ser el de l'acord d'associació.

La lluita d'Andorra contra el contraban és molt anterior a la voluntat de disposar d'un acord d'associació que acabi doncs consolidant l'activitat econòmica i les possibilitats de l'economia d'Andorra en el futur. Res té a veure. I vincular aquestes accions a aquest acord d'associació, no només és un error sinó que és disminuir els esforços que ha fet Andorra al llarg d'aquests darrers anys per combatre el contraban.

De fet, la Llei que aprovem avui n'és una clara mostra. Es va presentar a meitats de l'any 2017. Avui, amb tota probabilitat i més vist com va anar la discussió en la comissió legislativa aprovarem aquesta Llei. En paral·lel el calendari ha fet que s'aprovi aquesta Llei pràcticament en el mateix moment en el que hem tingut la visita del ministre Darmanin, el ministre del Govern francès, que s'ocupa del pressupost i que té responsabilitats sobre la Duana, i permet això posar de relleu el que els hi deia de què l'atac... la lluita contra el contraban requereix ser abordada des de molts àmbits, també el de la col·laboració internacional, també el de la col·laboració entre les autoritats de diversos països que s'ocupen d'aquesta matèria.

No és un projecte de llei que neix arrel d'haver estat discutint la lliure circulació de mercaderies a l'Acord d'associació, per tant, el Projecte de llei estava presentat molt abans, i no és un projecte de llei que neix arrel d'una visita d'un ministre francès, senzillament és un projecte de llei coherent amb allò que des de ja fa anys Andorra va decidir i és que havíem d'acabar amb el tràfic il·lícit en el nostre país

i molt especialment amb el tràfic de tabac, de contraban, fruit de xarxes organitzades que acaben malmetent la imatge d'Andorra i acaben posant en entredit la nostra pervivència econòmica.

Gràcies Sr. síndic.

#### **El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Pel grups parlamentaris...

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Ferran Costa, teniu la paraula.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

#### **El Sr. Ferran Costa:**

Gràcies Sr. síndic.

Avui se sotmet a consideració el Projecte de llei de modificació de la Llei de control de les mercaderies sensibles, del 4 de març de 1999, i de la modificació de l'apartat 3 de l'article 259 de la Llei 5/2004, del 14 d'abril, del Codi de Duana.

Com bé explica l'exposició de motius i també ho recordava ara mateix el ministre Cinca, l'any 1999 l'augment del tràfic il·lícit en el camp de les mercaderies sensibles va comportar que el nostre país regulés per llei el control d'aquestes mercaderies.

És evident que la nostra realitat avui, al 2018, difereix sensiblement de la realitat existent dinou anys enrere, per la qual cosa cal revisar aquest text legal i adaptar-lo al context actual.

Cal recordar que la Llei del 1999 va crear moltes obligacions als operadors, sobretot obligacions registrals. Avui dia i gràcies als avenços tecnològics, és possible garantir el mateix control i alleugerir la feina administrativa tot aportant la màxima transparència.

Aquesta Llei també tipifica com a mercaderia sensible dues categories de tabac, ens ho recordava el ministre Cinca: el de picadura i el tabac per a pipa d'aigua.

Així mateix, aquesta llei simplifica qüestions que a la pràctica s'han demostrat feixugues i en millora diversos aspectes. En aquest sentit, la reducció d'algunes sancions significa que són ara més proporcionals al delictes. A títol d'exemple, possibles errors comptables anteriorment comportaven una sanció, i amb el nou text s'obre la possibilitat d'esmenar aquest error.

Cal destacar també la simplificació comptable que el nou redactat comporta, referent a l'obligatorietat de dur els llibres de registre a les obligacions registrals (l'Administració pot homologar si vol els registres

comptables propis dels operadors si es garanteix el control i la traçabilitat de les operacions) i també a la reducció dels llistats a l'hora d'expedir i lliurar factures.

Altres novetats que introdueix aquest text responen al sentit comú. Per exemple, les persones físiques condemnades per delictes de contraban i les persones físiques i jurídiques que hagin estat sancionades per una infracció administrativa de contraban o bé per una infracció molt greu d'aquesta Llei, no podran obtenir una llicència per operar amb aquest tipus de mercaderies. Aquesta lògica també s'aplica a les persones jurídiques.

Així doncs, aquest text legislatiu és coherent i dona resposta a les necessitats de l'entorn actual, tot simplificant les tasques per a l'administrat.

Per tot aquest exposat, el Grup Parlamentari Liberal votarà a favor d'aquest Projecte de llei.

Gràcies, Sr. síndic... Sra. subsíndica.

#### **La Sra. subsíndica general:**

Gràcies Sr. Costa.

Alguna intervenció pel Grup Mixt...

Sra. Sílvia Bonet, teniu la paraula.

#### **La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:**

Gràcies Sra. subsíndica.

El control a través de la legislació de les mercaderies sensibles no deixa de ser una eina directa d'actuació contra el tràfic il·lícit d'aquest tipus de productes.

El fet que es trobi inclòs el tabac en aquest Projecte de llei, com en l'anterior del 1999 com molt bé ha explicat el ministre, facilita disposar d'una regulació i un control més específic de la matèria i per tant lluitar contra el contraban adaptat a la realitat actual.

Però, tal i com diu el títol de la Llei, parlem de mercaderies sensibles, és a dir, totes les mercaderies sensibles i per aquest motiu vaig proposar dos esmenes amb l'objectiu de clarificar el tractament que tindrien la resta de mercaderies sensibles que no fossin el tabac, és a dir la seva identificació, com alhora deixar clar les que no es troben subjectes a exempcions, sobretot quan es tracta de substàncies estupefaents i també clarificar la necessitat de què totes elles disposessin de factura excepte les identificades a l'annex 1.

Val a dir que les dos esmenes han estat transaccionades i aprovades per unanimitat. I entenent de la importància d'aquest Projecte de llei, per la qual cosa el meu vot serà favorable.

Gràcies Sra. subsíndica.

#### **La Sra. subsíndica general:**

Gràcies Sra. Bonet.

Sr. Víctor Naudi, teniu la paraula.

#### **El Sr. Víctor Naudi:**

Gràcies Sra. subsíndica.

El meu vot serà favorable al Projecte de llei de control de les mercaderies sensibles.

A data d'avui es feia del tot necessari adequar la legislació a la realitat del moment tipificant així, de sensibles els productes del tabac tals com la picadura i el tabac de pipa per aigua.

Les modificacions introduïdes a la Llei de control de les mercaderies sensibles, del 4 de març del 1999 i a la Llei 5/2004 del 14 d'abril del Codi de Duana, faciliten les mesures de simplificació de les obligacions comptables en l'obligatorietat de dur els llibres de registre, i harmonitzen els llistats de lliurament de les factures així com els règims sancionadors, alhora es clarifica el conjunt de les operacions, donant més seguretat jurídica a l'activitat comercial dels productes del tabac i que tenen un pes rellevant de la nostra economia.

Per altra banda, el segon objectiu que s'aconsegueix amb aquesta Llei més enllà de la tipificació de mercaderia sensible amb la seva ampliació als productes de picadura i de tabac per pipa d'aigua, és el control del transport i de les operacions d'emmagatzematge dels productes sensibles pel que fa a la seva quantitat, horaris, i ampliació de la franja duanera, accions que se'ns dubte potenciaran la lluita contra el contraban i això en un moment delicat pel qual passen les relacions amb els nostres veïns.

En el seu dia no vaig presentar esmenes al text, considerant adequada la redacció del mateix, tot i així vaig participar en el debat de les esmenes presentades en el si de la comissió legislativa amb un resultat final del treball de la comissió de millora del projecte de llei presentat.

Gràcies Sr. síndic.

(El Sr. síndic general s'ha reincorporat a la sala)

#### **El síndic general:**

Moltes gràcies.

Pels consellers socialdemòcrates, Sr. Pere López, teniu la paraula.

**El Sr. Pere López:**

Gràcies Sr. síndic.

Els consellers del PS votarem a favor d'aquest Projecte de llei i imagino que també ho faran els consellers de Demòcrates per Andorra, fins i tot aquells que l'any 2010 van votar en contra d'un text molt similar a l'avui presentat, ja sigui directa o indirectament. Molt similar. En tot cas, la finalitat era la mateixa.

El Sr. ministre ens presenta un govern compromès amb la lluita del contraban i, a més, ens intenta fer creure que res del que està passant amb França té a veure amb aquesta modificació, i a més ens fa un exercici històric incomplet amb aquest afany de Demòcrates per Andorra d'intentar reescriure la Història a cada una de les sessions de Consell.

Ens ha parlat de l'any 1999, ha obviat la Llei de l'any 2010 -una llei presentada pel Govern del PS- amb l'objecte de fer unes de les modificacions essencialment de les mateixes modificacions que es fan avui en aquest Projecte de llei.

La pregunta, més enllà de si aquella votació entrava dins de la línia del "no, a tot" o tenia algun sentit, és si aquella llei era necessària o no era necessària i perquè s'ha tardat tants anys a fer aquella modificació.

El nostre país té un problema de contraban i vostè ho sap Sr. cap de Govern i ho sabem tots els aquí presents, i tenim una llei -tot i que el ministre ha intentat presentar, com deia abans, un Govern absolutament compromès amb el contraban-, una llei que no té cap mena d'utilitat. Estaria bé, Sr. ministre, que ens expliqués quantes sancions efectivament s'han pogut cobrar en aplicació de la llei avui vigent, una llei que com vostè ha explicat té unes sancions desproporcionades i que, per tant, és una llei que no ha tingut, al nostre entendre, cap efecte dissuasiu en relació al contraban i que l'únic que ha fet és generar riscos sobre els actors lícits o els actors legals a dins del sector.

Com deia abans, el Govern del PS va presentar una llei en aquest mateix sentit, és a dir, a fer efectives les mesures que es contenen en aquesta Llei l'any 2010. Els consellers Reformistes i d'Andorra pel Canvi hi van votar en contra i ara ens demanem per què s'ha tardat set anys en recollir aquesta modificació. En tot cas, el Sr. Cinca ens ho ha explicat una mica: les negociacions amb la Unió Europea, les queixes de França, la situació actual del contraban porten per fi a intentar fer unes mesures efectives del control del contraban, i al final el que ens trobem i que està bé que puguem debatre de per què aquella llei que al 2010 no es va votar, ara es presenta doncs amb l'intent de fer veure que hi ha

un Govern compromès amb el contraban, compromès ara, però que durant set anys ha estat més aviat permissiu amb aquesta pràctica.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Gràcies.

Pels consellers d'UL-Independents de la Massana, Sr. Josep Majoral, teniu la paraula.

**El Sr. Josep Majoral:**

Gràcies Sr. síndic.

Avui sotmetem a aquest Ple l'aprovació del Projecte de llei de modificació de la Llei de control de les mercaderies sensibles del 4 de març de 1999, i de la modificació de l'apartat 3 de l'article 259 de la Llei 5/2004, del 14 d'abril del Codi de Duana.

Un projecte de llei que tan sols va tenir 7 esmenes, de les quals: 3 van ser aprovades per unanimitat i 4 transaccionades i també aprovades per unanimitat. Aquesta modificació persegueix dos objectius: el primer, revisar i suavitzar les obligacions registrals tot garantint al mateix temps el nivell de control i donant la màxima transparència a totes les operacions vinculades a les mercaderies sensibles. El segon, tracta d'implementar noves mesures en relació al control de les mercaderies sensibles com són, per citar-ne algunes: la definició de certes categories del tabac com a mercaderies sensibles, la regulació de l'horari i de certes condicions del transport de mercaderies sensibles, la prohibició d'obtenir una llicència per operar amb mercaderies sensibles per a les persones físiques i jurídiques que hagin comès infraccions penals i/o administratives de contraban, i la reducció dels lliminars per sobre dels quals s'han d'expedir i lliurar una factura. Així doncs, els membres d'Unió Laurediana més Independents de la Massana donarem suport a aquest Projecte de llei ja que al nostre entendre, entre altres, contribuirà a enfortir les relacions amb els estats veïns.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

És ara el torn del Grup Demòcrata.

Té la paraula el conseller, Sr. Toni Fillet.

**El Sr. Toni Fillet:**

Gràcies Sr. síndic.

Ja fa més de divuit anys que aquesta Cambra parlamentària va aprovar la Llei de control de les mercaderies sensibles, més concretament, el 4 de març de 1999.

Per Andorra va esdevenir una necessitat regular i controlar el tràfic, cada vegada més important, de les mercaderies anomenades "sensibles". Ara toca revisar i adequar aquesta llei als moments actuals.

Un dels exemples clars d'adaptació d'aquesta Llei fa referència als operadors d'aquestes mercaderies sensibles que si bé quan es va fer per primera vegada aquesta Llei tenien moltes obligacions registrals, estrictes i feixugues, ara amb l'evolució de la tecnologia i de la normativa comptable permeten suavitzar aquests controls a la vegada que es garanteix el mateix control i grau de transparència que en la llei precedent. En la mateixa línia, també s'homologa la comptabilitat existent quedant garantida la comprovació de les dades.

Amb aquesta nova llei també s'harmonitza el tractament donat al tabac i totes les seves categories, i es consideren totes com a mercaderies sensibles excepte el tabac en brut cultivat a Andorra.

També aquesta Llei preveu que els operadors en mercaderies sensibles els quals hagin estat condemnats per delictes de contraban, o sancionats per infraccions molt greus no puguin obtenir llicència per poder operar amb aquestes mercaderies; a més, es modifica el règim sancionador convertint-lo en més realista i proporcionat.

Per tant, per la necessitat de modelar aquesta nova llei als moments actuals, per considerar totes les categories de tabac de mercaderies sensibles, per definir els operadors en aquestes mercaderies, per les noves regularitzacions comptables i finalment per l'ajustament de les infraccions i de les sancions als moments actuals, el nostre grup parlamentari votarà favorablement la present llei.

Moltes gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Obrim un segon torn d'intervencions pel Govern.

Té la paraula el Sr. ministre.

**El Sr. Jordi Cinca:**

Gràcies Sr. síndic.

Molt breument i, en primer lloc per agrair a tots els grups parlamentaris el seu vot favorable. Crec que, com he dit sempre, en qüestions d'aquest abast enviar un missatge més enllà de la pròpia llei doncs, d'unanimitat en aquestes qüestions, sempre és

positiu. I per tant agrair, insisteixo, tant el treball en comissió, les millores aportades a través de les esmenes, com aquest vot favorable per part de tots els grups parlamentaris.

I els hi deia, molt breument, només per referir-me a algunes de les qüestions que ha manifestat el Sr. Pere López. La primera, constatar que avui sí que es deu poder utilitzar el retrovisor, aquell que li molesta tant habitualment, doncs, avui es veu que sí que el Codi de la circulació del tràfic parlamentari el recomana... Doncs em sembla bé, en tot cas, jo no li retrauré. Està molt bé que tothom reivindiqui allò que ha anat fent al llarg dels anys. L'únic que passa és que en aquest cas vostè es troba amb un ministre que mai, mai fa gestos per amagar res del que hagin fet vostès bo o dolent, i tant és així que quan vaig venir a defensar aquesta Llei davant dels grups parlamentaris, com també sempre faig especialment amb lleis que crec que requereixen, que mereixen aquesta unanimitat, doncs els hi vaig donar una presentació que explicava el contingut de la Llei, en la qual fins a tres transparències expliquen què és el que deia el Projecte de llei del 2010, precisament per explicar que això no vol ser una altra cosa que una continuïtat del que ja va, en aquell moment, intentar el govern del PS i, evidentment ni em vaig posar vermell, ni se'm van caure els anells per fer-ho però és que no n'hi ha prou amb això perquè es podria pensar: "Això està molt bé a porta tancada"... No, no, és que aquesta presentació està penjada a la web del Govern com fem amb totes les presentacions que faig en roda de premsa, i això també es va explicar en aquell moment. Evidentment, que no hi ha cap mena de voluntat de tapar ni traure cap mena de mèrit al govern del PS que va detectar que aquesta Llei ja calia que fos modificada.

I per tant, vagi per endavant doncs el meu reconeixement a aquell projecte de llei que modestament penso que hem acabat millorant perquè amb el pas del temps apareixen noves consideracions però que van en la mateixa línia com explicava perfectament en aquella presentació.

Però, en tot cas, el que no es pot dir és que des de llavors fins ara no s'ha fet res, perquè s'han fet coses de fet de molt més calat que aquesta Llei, perquè ja els hi he dit, atacar el contraban no es pot fer des d'una llei i menys des d'una llei que té una clara vocació interna, s'ha de fer des de mesures, insisteixo, de molt més calat.

Dues les he esmentat i les torno a posar de relleu: lluitar contra el blanqueig de capitals i valors amb mesures específiques que ataquen el contraban i; més important encara, una fita diria gairebé històrica en termes de país, tipificar el contraban com a delictes



en el Codi penal. Més voluntat que això em sembla que és difícil de demostrar.

I ja per acabar, voluntat Sr. Pere López -repassi la meva intervenció- que en cap cas atribueixo única i exclusivament al Govern. Durant tota la intervenció he fet molta cura de sempre referir-me a la voluntat d'Andorra, del país de lluitar contra el contraban. Aquesta no és una lluita del Govern d'Andorra, és una lluita del país. I aquí no ens hi juguem el futur del Govern d'Andorra, ens hi juguem el futur del país.

Per tant, en aqueta qüestió tampoc ens hi trobarà per fer dialèctica de qui ha fet més o menys. Ho he dit en la primera intervenció: Andorra fa temps que va canviar el xip en aquest sentit. Aquesta Cambra ho ha demostrat en motes ocasions en totes les que acabo d'esmentar amb acords unànimes, i ho tornarà a demostrar avui amb un acord unànime per fer nous passos en contra del contraban.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Gràcies.

Pels grups parlamentaris, hi ha intervenció...

Pel Grup Liberal, no hi ha intervenció...

Pel Grup Mixt, Sr. Pere López.

**El Sr. Pere López:**

Sí, gràcies Sr. síndic.

No pretenc superar-los amb l'ús del retrovisor Sr. Cinca, en cap cas, perquè en aquesta matèria són absolutament imbatibles. Però vostè ha fet un exercici històric. Ha començat l'any 99, ens ha parlat d'un episodi trist polític, i des de l'any 99 salta a l'any 2018. Simplement els hi deia, vostès tenen un afany de reescriure la història. És un exercici constant més d'una vegada se n'han sortit, però les coses quan s'expliquen, si es comença a l'any 99, s'ha de fer tot el recorregut fins a data d'avui.

Perquè allà on som avui, amb problemes en matèria de contraban, amb una relació a la frontera francesa complicada i amb altres circumstàncies, doncs, no és una qüestió espontània. És el fruit de moltes actuacions polítiques, i en tot cas és el fruit del que ha passat des de l'any 2010, que es va entrar aquesta llei a data d'avui. Perquè vostè no m'ha contestat les dos preguntes fonamentals que jo li feia en la meua intervenció, i tampoc crec que sigui casualitat.

Una, quantes sancions, de les sancions de 300.000 euros, s'han cobrat efectivament amb aplicació d'aquesta llei. Posem un exemple, si tinguéssim un Codi de circulació que sancionés els excessos de

velocitat en 300.000 euros, i tinguéssim uns quants conductors bojós que anessin provocant accidents, i que després desapareguessin quan se'ls hi posa les multes, no ens serviria de res. I en tot cas, l'única cosa que hi hauria és que algun conductor dels habituals, algun dia cometés algun incident i es veïés penalitzat.

Per tant, aquesta Llei tothom sabia que no servia per res i, en tot cas, no servia per castigar les persones que feien accions de contraban, i vostès ho sabien. L'any 2010, per aquelles qüestions ja àmpliament debatudes es vota que no. Jo no vull veure cap finalitat més enllà, però des de l'any 2010 a l'any 2018, doncs, ens ha d'explicar per què no s'ha fet aquesta modificació. I si aquesta modificació arriba ara casualment, enmig de les negociacions de la Unió Europea, i perquè durant tots aquests anys, per manca d'adaptació d'aquesta Llei, la lluita amb el contraban no ha estat prou efectiva. Perquè el règim sancionador no el fèiem molt efectiu.

Contestin si us plau, quantes sancions s'han cobrat, si ha sigut possible, que per això hi ha d'haver un règim sancionador que aquesta Llei tingués un efecte dissuasiu en aquesta matèria. I sobretot si l'any 2010 sabíem que aquella Llei no funcionava, abstraint-nos del moment polític, per què han tardat 7 anys a presentar-la a tràmit parlamentari?

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Gràcies.

Pel Grup Mixt alguna altra intervenció...

Per UL, no hi ha intervenció...

Pel Grup Demòcrata, no hi ha intervenció...

Sr. ministre, teniu la paraula.

**El Sr. Jordi Cinca:**

Gràcies Sr. síndic.

Miri, l'eficàcia o no de la lluita contra el contraban al final, certament és quantificable. Hi ha dos dades que demostren, doncs, la creixent intensitat en què s'ha actuat en contra del contraban. I insisteixo, no aquest Govern. Són dades que les podem anar trobant sostingudes en el temps.

Des de l'episodi trist que jo qualificava d'aquesta manera de finals dels anys 90, que va derivar amb la Llei que avui derogarem i la nova que avui s'aprovarà, el que hem tingut és una permanent caiguda de la producció de tabac a Andorra.

És més, aquesta caiguda de producció de tabac a Andorra s'ha vist especialment accentuada, i em sap greu dir-li d'aquesta manera, però les dades així ho

confirmaran, des de l'any 2011-2012. Aquesta caiguda en la producció obeeix bàsicament, doncs, a una clara tasca de limitar el comerç de tabac, el que en podríem qualificar comerç il·lícit a través dels establiments d'Andorra i dins de les franquícies establertes en el propi acord duaner.

D'altra banda, si també ens mirem l'evolució de les quantitats comissades de tabac, també veiem que any rere any, aquestes quantitats es van incrementant. Certament no tinc aquí les dades, però, perquè també li he de confessar que no pensava tenir un debat en aquests termes, però les xifres les han fet públiques en diverses ocasions, doncs, demostren aquesta creixent quantitat de tabac comissat els darrers anys, fruit, evidentment també, d'anar intensificant, doncs, les mesures per lluitar contra un contraban que no ha crescut, però que cada vegada ha de ser igualment més perseguit perquè la pròpia comunitat internacional, no és que demani que no creixi, és que el que demana és que poc a poc s'eradiqui. I això és el que estem intentant, no només a Andorra, sinó tots els països.

I fruit també, deixi'm-ho dir, finalment, no dels problemes que hi ha a la frontera franco-andorrana com vostè qualificava, sinó fruit lluny dels problemes de la col·laboració. El que s'ha intensificat aquests darrers anys, i per això es va signar també un conveni l'any 2014 és anar implementant mecanismes de col·laboració entre les autoritats competents dels països veïns i les nostres autoritats competents, per coordinar aquesta lluita contra el contraban. Perquè hem de tenir clar que quan parlem de contraban organitzat, de xarxes internacionals de delinqüència, només les podem combatre de veritat des d'aquesta col·laboració.

Per tant, insisteixo, fruit entenc de la voluntat dels diversos Governos des de l'any 99 fins ara, doncs, tot això està donant els seus fruits al llarg de tots aquests anys.

I li torno a repetir, amb mostres molt evidents legislatives, impulsades pel Govern però finalment legislatives i aprovades per unanimitat en aquesta Cambra en l'àmbit de la lluita contra el blanqueig, el propi Codi penal i ara aquesta Llei.

Per tant, fets purament executius, administratius a través dels serveis de duana, a través de la policia, fets legislatius a través de l'aprovació de noves lleis que posen de relleu el que li deia més enllà de les medalles que ara vostè tingui aquesta necessitat de penjar-se en relació al 2010. Són finalment mesures que ha anat prenent Andorra de manera progressiva i que van donant els seus fruits.

I finalment el tema de les sancions. És que tampoc li diré res que no hagi dit en roda de premsa. De fet

quan vaig presentar la llei ho vaig dir d'aquesta manera. Com vostè sap, la llei del 99 hi havia infraccions lleus, greus, i molt greus, i les molt greus, que eren de multes d'entre 150.000 euros i 300.000 euros, doncs, ja d'entrada se n'acaben posant poques, però en el transcurs d'aquesta llei des de l'any 99 fins ara, evidentment, no s'acaben cobrant perquè les persones que són detingudes acaben sent declarades insolvents i no tenen la capacitat. La voluntat, tant a l'any 2010 com al 2017 quan vam presentar la llei, doncs, era, com han dit em sembla tots els consellers generals que han intervingut, anar adaptant aquestes sancions per fer-les més proporcionals al tipus d'infracció que es cometia, i sobretot perquè fossin realment dissuasives. Altra cosa podríem dir de les infraccions lleus i greus, doncs, que estaven en quantitats més raonables.

Però en tot cas, com vostè sap, des del 99 fins ara, no sóc capaç de dir-li si cap, no sé si circumstancialment se n'ha arribat a cobrar alguna, en tot cas, no durant tot aquest mandat, no tampoc durant el mandat del 2009-2010, i jo quasi bé diria que segurament no se n'ha cobrat cap.

Però al final la lluita contra el contraban no s'ha de mesurar per quan es recapta via sancions, s'ha de mesurar per com evoluciona el contraban, i el contraban, insisteixo, porta ja uns quants anys a la baixa, la qual cosa no vol dir que no continuï sent un problema.

Gràcies Sr. síndic.

#### **El Sr. síndic general:**

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels grups...

Sr. Pere López.

#### **El Sr. Pere López:**

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, al final m'ha contestat al que jo crec que és una de les preguntes essencials. És a dir, a mi també em constava que no se n'havia cobrat cap, però almenys fins al temps que nosaltres estàvem al Govern no se n'havia cobrat cap.

Si hi ha una sanció de 6.000 euros l'infractor té un problema, si hi ha una sanció de 300.000 euros el problema el té l'Administració perquè aquella mesura no li serveix per res.

Davant d'això hi ha dos opcions, modificar la llei i fer-la aplicable i fer passar el temps, que és el que han fet vostès, en el seu moment votant que no a aquella modificació. I després, que encara, aquesta primera ja me l'ha contestat perquè ja sabia que si no

segurament la contestaria jo. I la segona, que és la que no m'ha contestat, per què 7 anys? És a dir, si sabíem que no funcionava, si vostè porta 7 anys de ministre, i per tant, sap perfectament i veu les liquidacions i sap perfectament el que s'ingressa, deu veure que aquí, primer no hi ha cap ingrés per l'Estat i segurament no hi ha cap efectivitat de la mesura.

Jo entenc que el primer any potser no ho fes, però per què ha tardat 7 anys per adonar-se que aquesta llei no serveix per res, no suposa cap ingrés per a l'Estat. Les seves aplicacions no són dissuasives, al contrari, si serveixen d'alguna cosa és perquè la gent que ho fa ho continuï fent, perquè al final, doncs, marxen del país, declaren insolvències i, per tant, doncs, han pogut realitzar aquella activitat il·lícita durant un temps, sense cap mena de repercussió.

Per tant, no es tracta de penjar medalles, però sí que vostès han d'assumir les seves responsabilitats. Votar que no els que van votar que no en aquell moment aquella Llei. No fer-ho durant 7 anys té conseqüències, i segurament hi ha negociacions en què la nostra imatge, doncs, es veu perjudicada.

Si aquesta Llei s'hagués presentat fa uns anys, segurament estaríem en millor posició. Per què no ho han fet? Perquè no ho han volgut fer-ho. Tenien totes les eines per fer-ho, sabien la informació, sabien que aquesta Llei no funcionava i no val que em doni algunes altres explicacions que vostè em deia en relació al Codi penal i a altres qüestions, perquè això ha vingut també en part, pressionat, ja sigui pel Moneyval, pel Greco, o per altres qüestions, per mirar d'anar complint amb els calendaris.

Però no hi ha hagut una voluntat d'anticipar-se per les raons que siguin, i nosaltres el que no li podem acceptar és aquest discurs que ens feia d'aquest Govern lluitant contra el contraban quan aquest balanç de 7 anys fa veure més aviat el contrari, que s'ha sigut massa permissiu amb aquesta qüestió i, segurament, alguna conseqüència avui en dia ens està costant com a país.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. ministre.

**El Sr. Jordi Cinca:**

Gràcies Sr. síndic.

Miri Sr. López, jo entenc que amb la dinàmica que vostès tenen ja des de fa un temps, se li fa complicat quedar-se amb un discurs de dir, ens felicitem que aquesta Cambra aprovi una llei que vagi endavant que lluiti contra el contraban i, per tant, que el país

vagi avançant amb el que ha de ser un compromís unànime i compartit per a tothom. Ho entenc, però cregui'm, no perquè vostè vulgui minorar, doncs, els avenços que el país ha anat fent en aquesta matèria, aquests deixaran de ser importants.

Les seves preguntes retòriques les podríem girar. Per què mai van impulsar una reforma del Codi penal? Per què mai se'ls hi va passar pel cap tipificar el contraban? Per què els hi va semblar que la Llei de blanqueig ja era suficient? Bé, doncs, escolti, segurament en aquell moment els hi va semblar que a través d'aquesta Llei serien més eficaços. Jo li puc dir que no en tic cap dubte, que és molt més eficaç tipificar com a delictes penal el contraban que no pas tenir sancions econòmiques. I evidentment, el que a vostè li preocupa és el fet de no ingressar, perquè hi ha sancions, doncs, a mi el que a mi em preocupa és que tant de bo no tinguem d'ingressar mai perquè no s'hagin de posar mai sancions. Són dos maneres de veure el món, segurament.

Però en tot cas, el que li puc ben assegurar és que el país és avui molt més eficient amb la lluita contra el contraban del que ho era el 2010, igual que al 2010 era més eficient que a l'any 2000. I això no és en detriment de cap Govern, és perquè la percepció també del propi contraban avui és molt diferent de la que era en aquell moment, i la pròpia lluita coordinada en l'àmbit internacional contra el contraban, és molt diferent avui que la que era en aquell moment.

El país, el que ha de fer, és tenir aquesta capacitat d'anar-se emmotllant, adaptant i col·laborant en aquesta evolució que està havent-hi al món en la lluita contra el contraban. I això és el que fa el nostre país.

I per tant, voler ara insistir en aquesta qüestió, doncs, sincerament no ho entenc més enllà d'aquesta voluntat de dir, anem a intentar rascar mèrit allà on, insisteixo, des del primer moment, li torno a dir, repassis la meva intervenció, mai he fet bandera que aquest Govern és el que està lluitant contra el contraban. El que he dit és que el país està lluitant contra el contraban, i ho he dit varies vegades, i ho he dit sempre compartint els èxits que hi pugui haver en el conjunt de la Cambra que ha anat aprovant totes les mesures per unanimitat.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Pere López.

**El Sr. Pere López:**

Sí, gràcies Sr. síndic.

El Sr. Cinca diu que el país està avui millor que l'any 2010 en la lluita contra el contraban. Em sembla una afirmació una mica agosarada per la seva part. A l'any 2010 no ens venien ministres de finances a estirar-nos les orelles o a posar-nos en alerta sobre aquestes qüestions.

Per tant, jo crec que una mica de prudència estaria bé, com a mínim afirmar tan alegrement que estem molt millor que l'any 2010. L'any 2010 en aquesta qüestió no hi havia problemàtica. El país estava avançant en determinades legislacions i no es podia tipificar el contraban com a delictes fiscal, d'altres qüestions, com s'ha fet ara, perquè no hi havia fiscalitat. Per tant, que és un tema també molt important. Sense la fiscalitat que vam fer nosaltres en aquell moment seria impossible fer els avenços que s'han fet ara en aquesta matèria.

Vostè ens ha vingut a explicar un Govern que lluita decididament contra el tema del contraban i segueix sense dir-nos si no hagués sigut bo que aquesta Llei al principi de legislatura l'haguessin entrat, o a mitjans de la primera legislatura, un cop hi havia un projecte de Llei entrat per un anterior Govern, que vostè comparteix o compartia en el seu moment. Per què calia esperar 7 anys a entrar-ho i per què calia fer-ho amb una circumstància que es vulgui admetre més o menys, té algun component de pressió Unió Europea, França, i perquè sempre estem en aquests escenaris, en lloc d'escenaris d'anticipació i fer les coses amb calendaris.

Per tant, no es podrà dir, o no convé dir-ho o demés, però des de l'any 2010 que hi havia aquest projecte damunt de la taula, que en aquell moment s'hagués hagut d'aprovar si no hagués sigut per l'obstinació dels vots contraris dels consellers que en aquell moment estaven a l'oposició. Però un cop allò ja no es va votar, per què s'han hagut d'esperar 7 anys i mig a aprovar aquesta Llei?

Sr. Cinca, havia d'haver agafat aquest Projecte de Llei quan vostè s'hagués assentat amb la seva tasca i haver-ho entrat. I el nostre país de fet això, estaria molt millor que no estem pas ara. Per tant, no els podem felicitar. Li votem la Llei a favor. Hem d'explicar la realitat de les coses, perquè em sembla que a demés és bo quan es fa un relat, doncs, que el relat sigui complet, i a partir d'aquí, doncs, està bé que es faci ara. Hagués estat molt millor que s'hagués fet l'any 2013 o l'any 2014.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Gràcies.

Sr. ministre, hauríem d'anar tancant aquest debat.

Sr. ministre.

**El Sr. Jordi Cinca:**

Sí, molt ràpidament Sr. síndic.

Efectivament segurament hauria estat millor que s'hagués fet al 2013, hauria estat millor que s'hagués fet al 2010, hauria estat millor que s'hagués fet al 2007 o al 2005, evidentment.

Insisteixo, al final pel que s'ha de valorar és pel conjunt dels fets, la lluita contra el contraban vostè sap que no és a través d'aquesta Llei única i exclusivament que es pot atacar, i que em pres mesures bastant més contundents que no pas les que promou aquesta mateixa Llei, tot i que aquesta els complementa. I per tant, avui en dia estem amb molta millor predisposició i disposició de lluitar contra el contraban del que no pas es podia estar al 2010, sense que amb això es vulgui posar en dubte que la voluntat del Govern del 2010 també era lluitar contra el contraban, igual que ho era, no en tinc cap dubte, la del Govern anterior.

I per tant, insisteixo, el que es tracta és d'anar-se emmotllant a la realitat de cada moment, a la situació en l'àmbit internacional de cada moment. Com vostè sap la fiscalitat sobre el tabac a França avui no té res a veure amb la que hi havia l'any 2010, res a veure, hi ha hagut un canvi absolutament diametral i ha sigut molt darrerament que hi ha hagut aquest canvi. Això ha posat en tensió, en aquest cas a l'Estat francès en relació a tots els seus veïns que tenen fiscalitats molt menors en relació al tabac i, per tant, tenim un escenari nou que hem de gestionar aquest nou escenari. I això és el que fem.

D'altra banda em parla de fiscalitat. Escolti, aquest Govern ja dono per assentat que vist des de la seva òptica no fa res bé. Però aquest Govern ha fet fins a sis increments del tabac, igual que vostès en van fer i de molt importants.

Per tant, una altra mesura que no he esmentat fins ara de lluita contra el contraban, és precisament tenir cert control sobre el diferencial de preus amb aquell equilibri que, també penso que hem compartit sempre tots, que tinguem un preu del tabac competitiu, atractiu des de la vessant comercial, però alhora que no sigui massa agressiu per incentivar el contraban.

Una política que van iniciar vostès amb un increment, si mal no recordo, del 30% en les taxes que en aquell moment hi havia sobre el tabac, i que

nosaltres hem anat incrementant fins a sis vegades amb increments que han anat entre el 10 i el 15% sistemàticament.

Bé, doncs, noves mesures. Fixi's bé, continuïtat de mesures en un mateix sentit, i per tant, no es tracta aquí de ni més ni menys medalles.

I deixi'm dir-li finalment.

Certament, vostè amb molta experiència amb visites de ministres francesos segurament no va acumular. En tot cas en van tenir una molt vinculada a un fet que també va venir, li podria dir jo ara, no per voluntat del Govern sinó per imposició, que és tot el tema dels convenis d'intercanvi a la demanda per imposició en els seus termes, imagino, i no pas per voluntat del seu Govern.

Què va fer el seu Govern? Doncs, efectivament, el que ha de fer un bon Govern, que és adaptar-se al nou panorama internacional a les noves exigències i, doncs, buscar solucions que no siguin gravades per al país en aquests termes.

Per tant, li torno a dir, el país està fent el que ha de fer en aquesta qüestió. El país a més ho està fent bé, en el sentit que ho fa des de la unanimitat i, per tant, en aquest sentit, tants mèrits per vostè com per qualsevol dels grups parlamentaris, l'important és el resultat. Moltes mesures al llarg d'aquests set anys igual que abans se'n van prendre d'altres, per lluitar contra el contraban, i bons resultats perquè aquest ha anat disminuint.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Gràcies.

Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

**El Sr. cap de Govern:**

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

La veritat és que no volia intervenir, vull agrair les explicacions del ministre Cinca, també vull agrair perquè sempre ha sigut unànime, les votacions que fan referència a la lluita contra el contraban, i per tant com a cap de Govern ho vull agrair. Al llarg d'aquesta legislatura no hi ha hagut ni una sola fissura, i això diu molt a favor d'Andorra.

El que passa és que Sr. Pere López, a mi em sembla que no està fent un bon favor a Andorra amb aquestes intervencions, i li dic sincerament sense voler fer cap classe de polèmica. Però anem a fer una mica d'història també perquè veiem tots plegats que independentment de textos legislatius, de modificacions del Codi penal, de la llei que ens ocupa avui, som persones que també han de gestionar d'altres persones que fan delictes. I aquesta

intervenció que no volia fer, era per reconèixer la feina que fa la policia andorrana i les duanes andorranes.

Per tots és conegut, i a més és completament legítim i amés no va enganyar ningú, que el nostre bon estimat copríncep francès, Emmanuel Macron va anunciar, i no fa pas tant temps, -ara farà gairebé un any que és president de la República i també copríncep d'Andorra-, en plena campanya electoral, que la seva voluntat era de situar el preu mig del tabac a França al tomb dels 10 euros. Més encara, des del primer de març s'ha apujat un euro més i el preu del tabac mig a França en aquests moments se situa al tomb dels vuit euros. I hi ha un calendari, a més marcat que el vol situar i amb el seu compromís que va explicitar en plena campanya electoral del que acabo de dir, és situar-lo a 10 euros al 2020.

I la visita del Sr. ministre Darmanin, que en podem estar contents. Perquè França, i ho dic aquí en seu parlamentària, és un gran aliat d'Andorra. I ho dic perquè no quedi cap classe de dubte. Si avui dia estem a les portes d'aconseguir una transitorietat sobre l'article 24, que és el tabac, de 30 anys, és també gràcies a França.

I ho vull dir alt i clar. Perquè la negociació de l'acord d'associació serà llarga i totes aquestes polèmiques al tomb de la República Francesa, quan verdaderament és el nostre gran aliat entre altres, em sembla que no participa, no dic que vostè ho hagi dit aquí, ho dic des d'un punt de vista de tots aquests mesos.

I d'una altra part, he pujat aquí perquè independentment de textos legislatius, deia abans que hi ha les persones que gestionen aquelles persones que fan activitats il·lícites. I independentment de la visita del Sr. Darmanin, independentment d'aquesta possible polèmica amb un gran aliat que ens està ajudant d'aquests últims mesos. Quan es firma al 2014 el conveni de col·laboració policial i duaner, ja es va en aquesta voluntat. Però jo penso que tenim de vanagloriar-nos tots plegats, que amb els mitjans que tenim, i vostès saben per exemple que a la policia andorrana li falten mitjans, i en aquests moments s'estan formant 35 agents policials. Ho vull dir aquí en seu parlamentària, no una, ni dos ni tres, sinó vàries cartes, evidentment no les desvetllaré, de felicitació de la policia nacional francesa, les duanes franceses a la policia i a les duanes andorranes de la bona col·laboració contra la lluita del contraban.

I això molt abans de tota aquesta polèmica que s'ha generat aquests últims dies, molt abans. I a més, dins d'una certa confidencialitat a cadascun dels presidents dels grups parlamentaris, els hi ensenyaré. Perquè en definitiva, això és del que hauríem d'estar

contents, independentment de la visita del Sr. Darmanin. Que dic passant, tocaré dos paraules del contingut de la mateixa, molt abans d'això, molt abans del que vostè diu que últimament tenim un problema amb França, si França buscava o no pressió sobre la fiscalitat. Els que lluiten contra el contraban, no aquí assentats tots plegats, a les muntanyes andorranes, d'un costat i de l'altre costat de la frontera s'auto feliciten mútuament per la gran col·laboració des de fa dos anys. Des de fa dos anys i des de fa un any més perquè era evident que la pujada del preu anunciada pel nostre copríncep, il·legítimament fa que el diferencial sigui més important, i doncs també un reclam. I ja m'he expressat en termes molt durs del que jo entenc que és una mala imatge per Andorra i per França, compartida pels dos governs de persones que estan al límit de l'esclavatge passant per les muntanyes andorranes.

I el Sr. Darmanin ho va dir, no ho diu el cap de Govern, de vegades ho he dit moltes vegades, sembla que... i ho puc entendre, estem en un moment en què tot és política. Que val més que vinguin de fora a dir-ho. I va dir dos coses molt importants.

Va dir: "No té res a veure amb l'acord d'associació. Perquè amb acord d'associació o sense acord d'associació, la nostra obligació amb acord o sense acord d'associació és lluitar contra el contraban". I es va felicitar. I a la pregunta a més que li vam formular sobre el què és el "rapporteur" a nivell de l'Assemblée Nationale i a nivell del Senat, el que nosaltres aquí a casa en diem el ponent, i també algunes coses que van sortir als mitjans de comunicació, va contestar: "Nosaltres solament ens podem felicitar de la col·laboració que hi ha amb el Principat d'Andorra". I evidentment jo vaig dir que encara hi havia contraban. I també va dir que no ho podien solucionar des d'Andorra únicament. I va ser un discurs jo penso que molt honest. Ho tenim de solucionar conjuntament. I després, -acabo Sr. síndic-, que tampoc volia intervenir, i acabo evidentment agraint com no pot ser d'una altra manera, independentment de gent que aprofita temes importants, que també tenen connotacions internacionals per fer política casolana. Però independentment d'això, el que sí agraeixo és el suport de tots els grups parlamentaris.

I també va dir, i ho dic en seu parlamentària, que de cap de les maneres, i ho va dir en francès però es pot entendre després amb la traducció al català, que no es posaria de cap de les maneres amb un tema, que entenia de forma clara que era una sobirania plena d'Estat andorrà, que era la lliure elecció que té a nivell fiscal de fer el que entengui.

A mi em sembla que aquesta visita del Sr. Darmanin, es pot interpretar, però la volem interpretar en positiu perquè la negociació de l'acord d'associació serà molt llarga, i donant-li les gràcies, pel qui ho vol interpretar, dient d'estirar les orelles. I llavors són dos maneres de veure la política.

Però mirin Srs. consellers generals, qui us parla no serà cap de Govern quan s'acabi l'acord d'associació. I tenim de ser molt cautelosos a l'hora de fer segons quines declaracions. No perquè no hi hagi llibertat d'expressió, que solament faltaria, i la gent es pot expressar lliurement. Però si avui dia entre d'altres, tenim un aliat per reeixir aquest acord d'associació, és la República Francesa. També és el nostre sistema institucional dels coprínceps. A mi em sembla que la prudència en una negociació llarga, que potser per l'alternança, que també és bona democràticament, tindrà potser d'acabar vostè, -que dic passant amb el meu vot, no-, però això ja ho sap.

En tot cas, jo el que demano que si vostè ho fa, des de l'oposició de Demòcrates per Andorra no es facin aquestes declaracions perquè no ajuden a... jo parlo d'aquesta legislatura, jo no... miri fins i tot que no he fet servir ni el retrovisor.

Jo era conseller general quan es va votar la llei al 99 i a més era president del grup parlamentari, que avui dia està al més alt, situat des d'un punt de vista dels seients parlamentaris, després ja es veurà. I no va ser fàcil votar allò, com no res és fàcil perquè tot necessita una evolució. Però l'evolució ja hem fet el camí, ja no hi ha cap dubte en què no hi ha cap classe de divergència dins de les forces parlamentàries, que s'ha de lluitar contra el contraban. És amb això que ens hem de quedar. I a mi em sembla que és un pas molt significatiu, perquè al 99 no era tan fàcil i després cada vegada les mentalitats van canviant. Però també canvien les mentalitats en el sentit que cada acord d'associació necessita evidentment de prudència, necessita també de potser encara més informació del Govern d'Andorra, que també he de fer la meua part de culpa. Però sobretot necessita de tractar com es mereix un aliat, que històricament sempre ens ha ajudat, i en aquests moments ens ajuda més que mai.

Moltes gràcies.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels grups...

**Sr. Pere López:**

Sí, gràcies Sr. síndic.

De la intervenció del Sr. cap de Govern crec que cal dir un parell de coses com a mínim.

S'agraeix que ens hagi explicat finalment la visita del Sr. Darmanin, tot i que esperàvem un altre tipus d'explicació, però anem al detall.

Vostè creu que els hem de felicitar per tenir una llei que no s'aplica, que no es podia aplicar?

És a dir, què estem debatent avui, una llei que no servia per lluitar contra el contraban, que vostès sabien que no servia. El Sr. ministre ha dit que no s'havia cobrat cap de les sancions greus al llarg de quasi bé vint anys de funcionament. Què vol, que els felicitem per això? Ho sabien que no funcionava, tothom ho sabia, tenim un problema de contraban, tenim una llei que no funciona amb un règim sancionador que és absolutament inútil, i què pretén que els felicitem? I diu: "*No, que no hi hagi fissures, que no hi hagi debat*"... Bé, i l'any 2010? No era el Govern d'Andorra el que també estava intentant prendre mesures per lluitar contra el contraban? I allà sí que hi havia fissures i hi havia manca de preocupació sobre la repercussió de determinades votacions. Perquè quan un es seu en aquest Consell General, i vota, i diu coses que queden publicades tenen una responsabilitat. Per tant, els que van votar que no en aquell moment, els que han optat per durant set anys no modificar aquesta Llei i ara, corre, a l'últim moment de la legislatura a fer-ho, tenen una responsabilitat Sr. cap de Govern. Jo entenc que no li agradi, vostè prefereix presentar-se com un gran lluitador contra el contraban i ho està fent al final del seu mandat amb un entorn que és el que és, i vostè em parla del preu del tabac a França, vostè em parla d'altres qüestions, la qual cosa ens està reconeixent poc o molt quin és el context en el que finalment han accedit a fer aquesta modificació i per què no l'havien fet abans... És que més clar! Escoltar-los a vostès, escoltar al ministre amb allò que diuen i amb allò que no diuen, s'entén perfectament per què es va votar "no" al 2010, per què es fa ara, però és clar, no té les mateixes conseqüències. No ens podem presentar davant l'opinió internacional de la mateixa manera havent-ho fet fa onze anys, presentant-nos amb una llei que s'aplica, que no sé quin paper podem fer davant de França, del qual jo no parlo mai malament, no sé si per mi anava algun tipus de repercussió perquè ells defensen els seus interessos com els hi correspon, quan es fa el balanç d'aquesta Llei i se li explica que hi ha una llei que no s'ha pogut cobrar cap sanció i que el que té és un règim sancionador que tothom que veu és absurd, i per tant, jo crec que la imatge que puguem donar o la relació queda perjudicada. Si vostès haguessin fet aquesta modificació abans, que no sé per què no l'han fet, estaria bé que algú ens

digués per què durant aquests set anys no han pensat que era una bona cosa fer això i fer un pas endavant real, efectiu, contra la lluita del contraban i no fer-lo a l'últim moment amb el temps de descompte com ho estem fent ara.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Gràcies.

Sr. cap de Govern.

**El Sr. cap de Govern:**

Sí.

Ni ho espero, ni ho esperaré, ni tinc cap... Estic convençut que no em felicitarà amb el que queda de legislatura. Per tant, això ja ho dono per assentat, per tant, ja ho tinc com assumit, no?

No, jo he fet una intervenció. Jo no personalitzo amb vostè. Si vostè em permet, vist que vostè ha tret el tema de la visita de Darmanin, tampoc ho ha tret específicament el Sr. ministre, ho ha fet des d'un punt de vista d'un context i vostè al que feia referència és que ens ha vingut a estirar les orelles... És això el que a mi m'ha molestat, una mica.

Però miri, independentment de la llei que ja li ha dit el ministre, d'aquesta d'avui, perquè vostè s'entesta en dir el perquè s'han tardat set anys, i el ministre ha dit: "*També hauria pogut vostè intentar fer una modificació en el Codi penal*". Però jo...

Després hi ha els números. Quan ens felicitem mútuament, ens felicitem mútuament, no es felicita el Govern d'Andorra a ell mateix, ens felicitem mútuament amb la República Francesa en la lluita contra el contraban és perquè les dades hi són, i perquè els decomisos han estat més importants que mai, i perquè és una evidència que la República Francesa amb la seva política fiscal ben legítima, hi pot haver-hi molt més reclam i molta més crida al contraban i, per tant, també hi ha hagut en proporció a les actuacions de col·laboració adequades i això és del que em felicito. I he aprofitat -i em perdonarà el Sr. síndic-, però em sembla que no he faltat a ningú i a més he fet autocrítica en alguns moments de dir que justament em sembla que és avui que ho haig de dir perquè parlàvem de la lluita contra el contraban i l'actualitat de la visita del ministre Darmanin de dir, i em sembla que no hi ha més preguntes, o repreguntes, o intercanvis. Si vostè ho vol fer jo sempre he dit públicament que França és el nostre gran aliat entre altres, i és el que he volgut dir, i no he entrat en cap més polèmica Sr. Pere López.

Vostè no em felicitarà gairebé mai però també li reconec, és que nosaltres som una mica diferents en això... Però bé, no s'enfadi que encara no li he dit en què som diferents! Som diferents perquè no fem dobles discursos. Quan és, és! Però, esperi! Espera que li agradarà, home! En l'Acord d'associació amb vostè no he tingut mai cap fissura. És per això que m'ha estranyat una mica perquè al final va tot lligat, i després li diré... No digui que aprofito aquí per parlar de la visita del Sr. Darmanin, més encara, és que he picat a tots els presidents dels grups... Em diu que sí... Val! A tots els presidents dels grups parlamentaris, no pas únicament a vostè, eh? A tots! No únicament per explicar-li amb detall la visita de Darmanin, també la lletra d'intencions que vam firmar, que no és vinculant i que no va més enllà de l'Acord que vam firmar de cooperació policial i duanera, però a més a més, els hi vaig dir que els volia veure a tots... a tots, no únicament per parlar d'això sinó que les converses que s'estan tenint en aquests moments també, la Sra. Maria Ubach a Brussel·les.

Per tant, no digui una cosa per una altra perquè vostè sap i tampoc té cap amnèsia de què això no va ser fa dos mesos sinó que em sembla que va ser abans d'ahir que li vaig explicar. Per tant, ja hi havia aquesta intenció.

Moltes gràcies.

**El Sr. síndic general:**

Gràcies.

Sr. Gilbert Saboya, teniu la paraula.

**El Sr. Gilbert Saboya:**

Sí, gràcies Sr. síndic.

Miri Sr. López, ha tingut l'honor de presentar l'oposició d'Andorra en les negociacions en el tabac a Brussel·les; i he tingut el plaer de treballar amb vostè en aquell moment preparant aquesta posició i, per tant, em sorprèn molt la posició d'avui perquè si vostè creu que amb aquesta utilització que pretén fer absolutament de benefici electoral que Espanya i França ens dona el suport que ens estan donant en aquesta negociació, si realment estiguéssim fent les coses malament en temes de contraban des de fa set anys, si vostè creu que això s'ho pot creure algú, si vostè es creu que algú es creu que si Europa accepta parlar de transitòries de trenta anys... de transitòries de trenta anys sobre el tema tabac, si realment féssim les coses malament amb el contraban des de fa set anys o des de fa més, vostè està clarament intentant girar un relat que no s'ajusta a la realitat en cap dels casos.

Ningú es creurà que França i Espanya ens han recolzat en aquesta negociació si realment hi haguessin aquests dubtes i ningú es creuria que Brussel·les estaria considerant avui trenta anys de transitori del tabac si realment hi hagués aquest problema... Ningú!

Jo l'únic que faré és el que vostè fa. Vostè de vegades compta quanta gent té suport en les votacions. Jo el que m'alegro avui és que tothom doni suport unànime i que vostè estigui sol defensant aquest discurs perquè d'altres que van compartir amb vostè aquesta tasca de Govern i que estan presents aquí, han tingut la dignitat de no fer-ho.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Pere López.

**El Sr. Pere López:**

Sí, molt breument. No volia intervenir més però el Sr. Saboya també s'ha volgut afegir a aquest discurs, i jo crec que no està en condicions de retreure'ns res en relació a les relacions amb França i amb la Unió Europea.

El que els hi estem criticant és la manca d'anticipació, i la manca d'anticipació en aquesta Llei és més que evident. Tampoc... Qui ha volgut aixecar més el debat i dir que és un gran Govern que lluita contra el contraban, i és un model, i és un exemple. Aquest discurs no s'adiu amb el fet de què una llei tan simple com aquesta, una llei que no s'aplica és una cosa que no ens pot fer sentir orgullosos a ningú! De cap manera amb el balanç que s'ha presentat avui! Una llei que les seves mesures sancionadores són inaplicables, una llei que s'ha hagut de modificar en aquest moment i que finalment no ha sigut com una eina efectiva, jo no crec que sigui motiu d'estar content ni d'estar orgullós. Vaja! Jo si estigués en el seu lloc Sr. Saboya, Sr. Cinca, no crec que sigui la qüestió que es pugui fer sentir més orgullós de la seva gestió en aquests set anys de Govern. I la nostra obligació és explicar les coses com són, votar la Llei a diferència del que vam fer altres consellers en el seu moment, posant pal a les rodes a què les coses avansessin, votant la Llei però explicant les coses com són i que cada un assumeixi les seves responsabilitats.

Nosaltres estem votant aquesta Llei igual que estem donant suport al Govern amb el tema de les negociacions amb la Unió Europea i en moltes qüestions; ara, d'aquí a fer-nos passar pel sedàs del



silenci i de què aquí no es pot parlar... No! I que cada un ha d'assumir les seves conseqüències perquè si som aquí per moltes coses és perquè no s'han fet les coses amb prou anticipació i amb prou antelació.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, passaríem...

Només voldria dir abans que les al·lusions a la dignitat, -ja ho vaig dir una vegada-, diria que és millor que no es produeixin en aquesta sala.

Bé, acabades les intervencions i si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació del Projecte de Llei per assentiment.

Declaro aprovat el Projecte de Llei.

Passem al tercer punt de l'ordre del dia.

**3- Examen i votació del Projecte de Llei de mediació.**

L'informe de la Comissió Legislativa d'Interior ha estat publicat en el Butlletí número 16/2018, del 15 de març.

Intervé per exposar l'informe de la comissió el M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora, nomenat ponent per part de la comissió. Teniu la paraula.

**El Sr. Víctor Naudi:**

Gràcies Sr. síndic.

El proppassat 5 de març del 2018, la Comissió Legislativa d'Interior em va nomenar ponent del Projecte de Llei de mediació i com a tal exposo avui davant del Consell General l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa d'Interior va examinar en la reunió mantinguda el dia 12 de març de l'any en curs el projecte de Llei així com les 15 esmenes que s'hi han presentat. 8 per part del Grup Mixt, (PS), 3 per part del Grup Parlamentari Demòcrata, i 4 per part de la consellera general del Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

D'aquestes, 5 han estat aprovades per unanimitat. 7 han estat rebutjades i finalment 3 han estat retirades per ser transaccionades i aprovades per unanimitat.

Del resultat del treball realitzat en comissió, i mitjançant l'aprovació de l'esmena 12, s'inclou un altre membre de la comissió de mediació designat per la mateixa comissió dins de l'òrgan disciplinari regulat en l'article 54.

D'altra banda, també s'ha afegit una disposició final tercera com a conseqüència de l'aprovació de l'esmena 13 on es fixa que en el període màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor de la llei, ha de quedar constituïda la comissió de mediació.

Aquest canvi ha comportat la remuneració de la resta de les disposicions finals que han passat de 6 a 7, així com la modificació per coherència de l'exposició de motius.

Del resultat de la votació de les esmenes, se'n desprèn l'informe de la comissió, el text del qual se sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Pel Govern, té la paraula el ministre, Sr. Xavier Espot.

**El Sr. Xavier Espot:**

Gràcies Sr. síndic.

La mediació és una eina de gestió de conflictes eficaç, atès que permet obtenir solucions beneficioses i viables mitjançant el diàleg, i afavoreix la comunicació entre les parts en conflicte, la qual cosa suposa moltes vegades una millora de les seves relacions futures.

Molts països del nostre entorn han optat per instaurar processos extrajudicials alternatius o substitutoris per resoldre conflictes, entre els quals la mediació.

La presa de consciència a nivell internacional de la utilitat de la mediació arrenca amb la recomanació 12/1986 del Comitè de Ministres del Consell d'Europa, relativa a les mesures tendents a prevenir i reduir la sobrecàrrega de treball dels tribunals de justícia mitjançant vies de conciliació, arbitratge i mediació. A més, en l'àmbit europeu, s'ha anat elaborant des d'ençà una normativa marc per uniformitzar els aspectes que poden suposar un obstacle a la mediació com a mètode de resolució de conflictes, mitjançant diferents instruments jurídics, entre els quals una directiva del 2008 del Parlament Europeu i del Consell de la Unió Europea, sobre certs aspectes de la mediació en assumptes civils i mercantils.

Si bé és cert que la legislació andorrana ja preveia algunes disposicions disperses que regulen la mediació en determinats sectors, com ara el Codi de relacions laborals o la Llei del voluntariat d'Andorra, no existia fins ara una regulació completa i general sobre la matèria. Aquesta regulació àmplia i global,

però, s'esdevé amb el Projecte de Llei de mediació que avui se sotmet a la consideració d'aquesta Cambra.

L'aprovació del Projecte de Llei de mediació ha de suposar un increment dels processos de mediació i permetrà evitar la judicialització de determinades controvèrsies i, per tant, contribuirà a agilitzar la feina dels tribunals de justícia. Alhora però, farà possible l'obtenció de solucions responsables, autogestionades i eficaces als conflictes, que assegurin el compliment posterior dels acords assolits.

Aquest projecte de Llei és ambiciós i ha volgut establir un àmbit d'aplicació molt ampli dels processos de mediació, atès que aquest mètode de gestió de conflictes no només es fa extensiu a l'àmbit extrajudicial, sinó també en el marc dels processos judicials, mitjançant la derivació que faci el tribunal competent. En aquests casos no serà un procés de mediació alternatiu a la via judicial, sinó que es configurarà com un procés complementari, des de la perspectiva de la mediació com a forma de col·laboració a l'efecte de prestar una tutela judicial efectiva òptima.

Tenint en compte les esmenes proposades i aprovades, el Projecte de Llei de mediació consta de seixanta-cinc articles, que s'estructuren en nou capítols, una disposició derogatòria i set disposicions finals.

El capítol primer regula les disposicions generals, com ara el concepte, la finalitat, l'àmbit d'aplicació i els requisits per exercir la mediació.

El capítol segon estableix els principis de la mediació, entre els quals s'hi troben principis essencials com el d'independència, imparcialitat i neutralitat de la persona mediadora, així com l'obligació de confidencialitat i secret professional.

El capítol tercer defineix el règim estatutari dels mediadors i estableix elements bàsics com els deures d'aquests professionals, i els motius d'abstenció i recusació. El capítol quart regula la mediació convencional, -entesa com la que s'inicia de comú acord entre les parts implicades en un conflicte o en compliment d'un pacte previ entre les parts.

El capítol cinquè regula la mediació judicial, a saber la que troba el seu origen en la iniciativa i l'impuls dels tribunals.

El capítol sisè explica les dues vies mitjançant les quals l'acord de mediació es pot convertir en un títol executiu.

El capítol setè regula el registre de mediadors, partint de la base que els mediadors han d'estar-hi inscrits

per poder exercir la mediació. Aquest registre públic depèn del ministeri de justícia.

El capítol vuitè crea i regula les vicissituds relatives a la comissió de mediació, la qual té per funció, entre altres, d'emetre informes sobre la concurrència dels requisits per exercir la mediació i, també, de promoure la cultura i el valor de la mediació.

Finalment, el capítol novè estableix el règim de responsabilitat dels mediadors, amb la finalitat de garantir l'exercici adequat de la mediació.

En resum, el Projecte de Llei de mediació, que es promou quatre anys després de la Llei d'arbitratge, suposa culminar la regulació completa i moderna al nostre país dels diferents mitjans de solució extrajudicial de conflictes, i s'emmarca en la fase final del procés de reforma de la Justícia que aquest Govern i el grup parlamentari que li dóna suport, van iniciar la passada legislatura.

A més, obeeix a un compromís contret a finals de la passada legislatura i que hem estat en disposició d'honorar gràcies a la contribució dels representants de diferents col·lectius i institucions del nostre país implicats des de fa temps amb la mediació, als quals vull aprofitar avui per transmetre el meu agraïment.

Gràcies Sr. síndic.

#### **El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sra. Judith Pallarés, teniu la paraula.

#### **La Sra. Judith Pallarés:**

Gràcies Sr. síndic.

Avui es presenta a votació el Projecte de Llei de mediació. La voluntat d'aquesta Llei es crear una nova via de resolució de conflictes molt utilitzada i amb molt bons resultats en tots els països del nostre entorn.

La mediació té la finalitat d'ajudar a aquelles persones que de forma voluntària volen assolir acords concrets en la resolució d'un conflicte intentant evitar l'inici d'un procés contenciós. La utilització d'aquesta eina obra portes molt interessants en la millora de les relacions socials, a l'incentivar vies de diàleg i entesa entre parts sense arribar, en alguns casos, a judicialitzar les qüestions que sovint poden ser sensibles i de caire privat.

A més seria útil a l'hora de descarregar la justícia de nous dossiers i permetrà agilitzar altres processos judicials.

A part de la mediació convencional, la llei regula també la mediació judicial. De tal forma que els

tribunals podran derivar casos a mediació quan considerin que la resolució del conflicte pot ser més satisfactòria pels interessats mitjançant un mediador.

En aquests casos els mediadors actuaran com a col·laboradors i complements dels tribunals els quals vetllaran pel desenvolupament adequat de la mediació, la qual també resoldran finalment.

A Andorra la mediació, en un altre format del que avui tractem però també amb el mateix fons, ja té un bon recorregut en l'àmbit de resolució de conflictes familiars des del Servei de Mediació Familiar al seu inici a l'any 1994 i ara des del Servei d'Atenció i Mediació prop de l'Administració de la Justícia. Això vol dir, com ja ha explicat també el ministre, que no partim de zero, sinó que ja existeix aquesta voluntat anterior.

La llei és molt clara en el seu articulat.

Voldria dir que el redactat d'aquest text legal és senzill, clar i molt entenedor i que no sempre ens trobem textos així. Voldria felicitar l'equip que ha treballat en realitzar aquest contingut.

Deixa molt clar quins són els procediments per iniciar una mediació i per finalitzar-la, qui la pot realitzar, la formació necessària dels mediadors, els deures, les responsabilitats i obligacions de les parts. També crea la Comissió de Mediació i el Registre de Mediadors que ajudaran a fer possible el desenvolupament professional de la mediació en tots els àmbits, i que també garantirà el bon funcionament de l'exercici de la mateixa.

El Grup Parlamentari Liberal pensem que pot ser útil per la nostre societat poder desenvolupar aquesta eina i per això votarem favorablement a aquest Projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Pel Grup Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, teniu la paraula.

**La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:**

Gràcies Sr. síndic.

La mediació és un sistema alternatiu sòlid de resolució de conflictes, perquè és extrajudicial o diferent dels canals legals o convencionals de resolució de disputes.

Promou treballar amb l'altre i no contra l'altre, a la recerca d'una via pacífica i equitativa per a afrontar els conflictes, en un entorn de creixement, d'acceptació, d'aprenentatge i de respecte mutu.

El projecte de llei deixa clar que és un procés voluntari, flexible i participatiu de resolució pacífica de conflictes, en el qual dos parts enfrontades recorren voluntàriament a una tercera persona imparcial, el mediador, per a arribar a un acord satisfactori.

En definitiva inclou els principis bàsics de la mediació, que són: el poder que exerceixen les pròpies parts, la neutralitat del mediador, la confidencialitat i la voluntarietat.

Vaig presentar 4 esmenes purament d'aclariment i tècniques sense la voluntat de canviar el sentit de la llei.

Dels treballs en comissió s'obté un text molt millorat.

En definitiva, aquest Projecte de llei de mediació, representa una eina fonamental en els mètodes de gestió de conflictes, prenent evitar l'obertura de processos judicials de caràcter contenciós, i posar fi als ja iniciats o reduir-ne l'abast.

Per tot l'exposat el meu vot serà favorable.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

També pel Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi, teniu la paraula.

**El Sr. Víctor Naudi:**

Gràcies Sr. síndic.

El meu vot serà favorable al Projecte de llei de mediació.

Aquest projecte de llei dóna resposta a una mancança legislativa a un camp que a data d'avui calia dotar de normativa reguladora sense més dilacions, i més en una societat dinàmica, complexa i en constant creixement com la nostra.

Més enllà de complir amb les recomanacions europees, a ben segur que aquesta llei permetrà facilitar i resoldre conflictes en l'àmbit civil evitant en molts casos una tramitació per la via jurisdiccional amb els conseqüents costos i allargaments massa sovint innecessaris.

En el seu dia no vaig presentar esmenes al text, considerant adequada la redacció del mateix, tot i així vaig participar en el debat de les esmenes presentades en el si de la comissió legislativa amb un resultat final del treball de la comissió de millora del projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Pel Grup Mixt també, pels consellers socialdemòcrates, Sr. Gerard Alís, teniu la paraula.

**El Sr. Gerard Alís:**

Gràcies Sr. síndic.

Sotmetem a consideració d'aquesta Cambra parlamentària el Projecte de llei de mediació.

La mediació, es defineix com l'acció del qui intervé entre dues persones o més per fer-les posar d'acord. Aquesta actuació ha esdevingut en molts països europeus una solució eficient en la resolució de conflictes i divergències, permetent assolir solucions de manera ràpida i evitant recórrer a la via judicial, alleugerint la càrrega d'aquests òrgans.

El text que es sotmet a consideració té per objectiu establir la normativa que reguli de manera general la mediació al Principat d'Andorra, podent així fer gaudir als nostres ciutadans i empreses dels beneficis a l'hora de resoldre situacions de conflicte.

No entraré a desgranar el contingut del text remetent-me a les intervencions dels que m'han precedit, recordant simplement que el text té per objecte regular la figura del mediador, establir els principis de la mediació i definir els procediments de mediació, la convencional i també com s'ha destacat la judicial.

El treball efectuat en comissió en relació al text ha permès millorar els aspectes tècnics del mateix.

Creiem que la introducció de la mediació a Andorra pot comportar aspectes molt positius per a la resolució de conflictes en tots els àmbits de la nostra societat, i entenem que el projecte de llei estableix el marc regulador necessari per l'aplicació de la mediació amb garanties.

Per aquests motius, els socialdemòcrates donarem suport a l'adopció del present projecte de llei.

Moltes gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de la Massana, Sr. Josep Pintat, teniu la paraula.

**El Sr. Josep Pintat:**

Gràcies Sr. síndic.

Avui es sotmet al Ple d'aquesta aquesta Cambra el Projecte de llei de mediació.

Aquest Projecte de llei, té com a finalitat esdevenir una eina utilitzada i acceptada per part dels ciutadans en els serveis públics i privats de gestió i de resolució de conflictes.

Els valors que la mediació aporta a la societat com el diàleg, el respecte, la confiança, la convivència i la responsabilitat ens ha de permetre avançar cap a una societat més madura i cohesionada.

El canvi de paradigma que suposa la mediació requereix d'un canvi cultural que exigeix passar de l'enfrontament al diàleg, posar-se al lloc de l'altre i oferir un procediment diferent, més personalitzat, en el qual són els mateixos afectats que amb l'ajuda de la persona mediadora, fan que passin a un primer pla les seves circumstàncies personals, socials i psicològiques.

En els països del nostre entorn, la mediació té un prestigi sòlid.

S'ha anat implantant com una eina àgil, dinàmica i efectiva en la resolució de conflictes, i alhora, evitant, moltes vegades, la via judicial, sempre més costosa i considerablement, més lenta.

A més, ens consta que aquest Projecte de llei ha estat fruit de tot un procés participatiu.

El seu procés de redacció ha sorgit dels mateixos mediadors que compta, actualment, el país i al llarg de tot el procediment s'han implicat molts col·lectius, com el Col·legi d'Advocats, la Batllia, la Cambra de Comerç i el Ministeri d'Afers Socials, Justícia i Interior.

Alhora, significa que inclou tot un capítol sobre la mediació judicial, fet que facilitarà molt, que des de l'òrgan judicial, es pugui impulsar la mediació. Finalment, dir, que també abasta tot un procediment d'homologació judicial dels acords de mediació.

Per tant des d'Unió Laurediana i consellers independents de la Massana creiem que estem davant una llei pensada a la mesura de les necessitats d'Andorra.

Per tot l'exposat, el nostre vot serà favorable.

Moltes gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Marc Ballestà, teniu la paraula.

**El Sr. Marc Ballestà:**

Gràcies Sr. síndic.

La Llei que es sotmet avui a aprovació en aquesta Cambra té com a objectiu donar cabuda a la

normativa reguladora de la mediació. La mediació s'ha anat implantant als països del nostre entorn com una eina àgil, dinàmica i efectiva en la resolució de conflictes, que evita moltes vegades la via judicial, més costosa i considerablement més lenta.

La problemàtica de la sobrecàrrega de treball dels tribunals no és la més pròpia del nostre país sinó que per desgràcia és una problemàtica comuna a la majoria de països del nostre entorn. És per això que des dels organismes internacionals s'insta als països a prendre mesures que tendeixin a prevenir i reduir aquesta sobrecàrrega de treball mitjançant vies de conciliació, arbitratge i mediació. En definitiva apostar per vies alternatives a la via judicial.

Tot i que al nostre ordenament ja hi havia situacions concretes en les que es contemplava la via de la mediació, era necessari aprofundir en la regulació de la mediació mitjançant un projecte de llei més complet i general.

La mediació és una via que davant una situació de conflicte, permet elaborar solucions beneficioses i viables mitjançant el diàleg, atès que afavoreix la comunicació entre les parts en conflicte, i suposa moltes vegades una millora de les seves relacions futures. Per tant, la mediació no només té com a finalitat agilitzar el treball dels tribunals de justícia, sinó que, fonamentalment, fa possible d'obtenir solucions responsables, autogestionades i eficaces als conflictes, que assegurin el compliment posterior dels acords i que preservin la relació futura entre les parts.

Però, a més, es vol anar més enllà i aplicar la mediació com a via per resoldre els litigis que tenen lloc no únicament fora de l'àmbit judicial, sinó també en el marc d'un procés judicial, mitjançant la derivació que en faci el propi tribunal. En aquest cas no s'esdevé un procés de mediació alternatiu a la via judicial, sinó que es configura un procés de mediació que n'és complementari.

Finalment, només vull remarcar que aquesta llei ha estat feta en concertació amb tots els actors implicats i per tant donant resposta a les seves necessitats i buscant la seva màxima efectivitat.

El nostre grup parlamentari creu fermament que aquest projecte de llei suposa un avenç molt important en la nostra legislació per a la resolució de conflictes i per aquest motiu, i com han expressats la resta de consellers que m'han precedit, votarem a favor del Projecte de llei.

Moltes gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Govern no desitja intervenir...

Algunes altres conselleres...

Bé, si no hi ha més intervencions, i si no hi ha objeccions tampoc, proposo l'aprovació del Projecte de llei per assentiment.

Declaro aprovat el Projecte de llei.

Passem al quart punt de l'ordre del dia.

#### **4- Examen i votació del Projecte de llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries.**

L'informe de la Comissió Legislativa d'Interior ha estat publicat en el Butlletí número 16/2018, del 15 de març.

Intervé per exposar l'informe de la comissió, la M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés, nomenada ponent per part de la comissió.

**La Sra. Judith Pallarés:**

Gràcies Sr. síndic.

L'11 de desembre del 2017 la Comissió Legislativa d'Interior em va nomenar ponent del Projecte de llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries, i com a tal, exposo avui davant del Consell General l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa d'Interior va examinar en les reunions mantingudes els dies 5 i 12 de març de l'any en curs el Projecte de llei així com les 17 esmenes que s'hi han presentat: 1 per part de la consellera del Grup Mixt, Sílvia Eloïsa Bonet; 4 presentades per part del Grup Parlamentari Liberal; 4 presentades pel Grup Mixt-PS i, finalment, les 8 presentades pel Grup Parlamentari Demòcrata.

D'aquestes: 3 esmenes han estat aprovades per unanimitat, 1 ha estat aprovada per majoria, 3 s'han rebutjat, 8 han estat retirades per ser transaccionades i aprovades per unanimitat, i finalment, 2 més han estat retirades per transacció i aprovades per majoria.

Del resultat del treball en comissió i mitjançant l'aprovació de l'esmena 17 de l'informe del Ponent, s'ha procedit a afegir "o *qualsevol règim anàleg*" allà on diu: "*dret d'asil*" o "*règim d'asil*". D'altra banda, amb l'aprovació de l'esmena 7 s'ha procedit a canviar d'un a dos anys com a mínim el període de temps que el Govern té per decidir el nombre de persones que es poden beneficiar de l'autorització de sojorn, o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria.

Per últim, mitjançant la transacció entre les esmenes 3, 4, 5 i 6 s'ha modificat la definició del representant de la protecció temporal i transitòria permetent que no només sigui una persona designada per l'Administració entre el personal de la mateixa, sinó que també ho puguin ser membres d'una entitat sense ànim de lucre degudament inscrita al registre andorrà corresponent.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la comissió el text del qual es sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Pel Govern, té la paraula el ministre, Sr. Xavier Espot.

**El Sr. Xavier Espot:**

Gràcies Sr. síndic.

El Projecte de Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries obeeix a la voluntat del Govern de respondre a la demanda de la ciutadania andorrana de poder acollir i prestar ajuda als refugiats del conflicte siríà, i també de ser un membre solidari de la comunitat internacional.

Actualment al nostre país no hi ha cap llei que reguli el dret d'asil. Per tenir una regulació del dret d'asil com la dels països del nostre entorn, caldria adherir-nos al Conveni de Ginebra sobre l'estatut dels refugiats, però això suposa un treball important d'adaptació legislativa que no es podia fer amb la celeritat suficient si es volia donar una resposta pròpia i adequada a l'arribada contínua de refugiats a Europa.

Per aquest motiu el Govern va optar per promoure una llei que permetés acollir, de manera temporal i transitòria, aquestes persones, tot atorgant un termini raonable al Govern per aprovar una llei que reguli el dret d'asil.

D'aquesta manera, com s'ha dit, es crea un nou règim que permet acollir, de manera temporal i transitòria, aquests refugiats, la qual cosa requereix necessàriament la concertació amb els organismes internacionals competents i amb els països de trànsit per assegurar l'arribada legal i segura en el territori andorrà de les persones que es puguin beneficiar d'aquest acolliment temporal i transitori.

Per garantir que l'acollida d'aquestes persones es faci en condicions òptimes i estiguin degudament protegides, el Projecte de Llei crea un mecanisme interessant. Es tracta d'atribuir a cada beneficiari un

representant de la protecció que s'ocuparà de rebre individualment cada persona i de vetllar pel respecte de les llibertats individuals dels refugiats. També s'ocuparà de donar a aquestes persones informació sobre Andorra i sobre el règim de protecció temporal, les acompanyarà i assistirà en tots els tràmits necessaris, i serà, d'alguna manera, la persona de referència de la persona acollida.

El Projecte de Llei, que s'articula en 17 articles i 5 disposicions finals, fa tres coses essencials.

En primer lloc, modifica la Llei qualificada d'immigració per crear una autorització d'immigració específica perquè aquestes persones puguin residir a Andorra, atès que actualment no hi ha cap modalitat d'autorització d'immigració que s'adapti a la situació d'aquestes persones. Es tracta d'un permís de sojorn o de sojorn i treball en el cas que la persona interessada pugui i vulgui fer-ho, d'una durada de dos anys, prorrogable per un període de sis mesos més com a màxim. Aquest termini de dos anys coincideix en el que s'atorga al Govern per aprovar un projecte de llei que reguli el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg.

La segona qüestió important que dimana del Projecte de Llei és la de fixar el procediment per determinar les persones que podran venir al Principat a residir, en virtut de l'autorització d'immigració que he esmentat.

Pel que fa al procés d'arribada dels refugiats, cal dir que el nostre país depèn de l'ajuda externa, atès que per fer-la possible necessitem la col·laboració de l'ACNUR i d'altres entitats sense ànim de lucre, les quals es faran càrrec de seleccionar sobre el terreny les persones susceptibles de poder beneficiar-se del règim de protecció que creem, així com del trasllat d'aquestes persones fins al nostre país. L'entitat sense ànim de lucre que col·laborarà amb el Govern amb aquesta finalitat serà la Comunitat de Sant Egidí, amb la qual ja s'està negociant un conveni de col·laboració que se signarà en breus terminis.

Així, tal com disposa el Projecte de Llei, el Govern decidirà el nombre de persones que podran gaudir de l'autorització d'immigració en règim de protecció temporal i transitòria, i ho comunicarà a l'ACNUR i a la Comunitat de Sant Egidí, els quals, en funció de les necessitats que detectin sobre el terreny i a les quals puguem donar una resposta satisfactòria, seleccionaran els potencials beneficiaris, i comunicaran la llista al Govern. Quan el Govern rebí la confirmació de la voluntat ferma d'aquestes persones de venir, publicarà la llista al BOPA i, a partir d'aquí, començaran les gestions per poder-los fer venir en territori andorrà.

Finalment, el tercer aspecte rellevant del Projecte de llei que se sotmet a la consideració del Consell General és el fet que atorga una sèrie de prestacions i ajuts a les persones refugiades a fi que puguin viure de manera digna a casa nostra. Concretament, el Govern els facilitarà l'accés a l'allotjament, al treball i a la formació, als serveis socials i socio-sanitaris i a l'estructura educativa.

En conclusió, el Projecte de llei que ens ocupa estableix una regulació interna àgil i eficaç per permetre l'acollida de refugiats al nostre país, i contribuir d'aquesta manera a resoldre la crisi humanitària que ha comportat i continua ocasionant vulneracions flagrants dels drets humans de la població siriana.

Gràcies Sr. síndic.

#### **El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Pel Grup parlamentari Liberal, Sra. Judith Pallarés, teniu la paraula.

#### **La Sra. Judith Pallarés:**

Gràcies Sr. síndic.

El desplaçament de persones al món incrementa cada any. Per nosaltres, en l'entorn europeu, les conseqüències del conflicte a Síria és segurament el que més ens ha afectat, el que tenim més proper, en relació a moviment de persones que hem viscut en els últims anys.

La inacabable guerra ha sacsejat la solidaritat de les democràcies europees, contraposant les voluntats de ciutadans acollidors amb la por d'aquells que pensen que millor que cadascú es quedi a casa seva. Uns veuen oportunitats de creixement econòmic a llarg termini en aquesta acollida, i d'altres només veuen a curt termini despeses inassolibles.

Com a membre de la delegació d'aquesta Cambra al Consell d'Europa no voldria deixar passar l'oportunitat de mencionar el que des de la Comissió de refugiats es veu com es discuteix aquesta qüestió. El paísos fan moltes coses, però no troben solucions permanents ni òptimes per a tothom. Els convenis internacionals de protecció de les persones no s'estan complint en la seva totalitat, o únicament en part, ni el compromís dels organismes internacionals d'ajudar en la càrrega econòmica que representa ja que no disposen de prou fons. El paradigma en relació a aquesta qüestió ha canviat en els últims anys.

És trist veure com els poders polítics més conservadors creixen en molts dels estats membres i com defensen les seves fronteres amb murs i filats mortals. És trist escoltar el testimoni de membres

d'ONG's independents en el terreny cada dia que pregunten a Europa on són els diners que diuen que han enviat i que no arriben. És trist veure que els mitjans de comunicació institucionalitzats ja no transmeten tot el que encara està succeint cada dia perquè ja no és notícia veure morir.

Però la realitat és que el moviment de persones no acabarà. No únicament per conflictes que som incapaços de solucionar, sinó també, i sobre tot, pels efectes que el canvi climàtic està produint en molts territoris. La desertització augmenta, hi ha illes que amb l'augment del mar desapareixeran, algunes ja no existeixen avui, i tot això afectarà en gran manera a tota la població mundial.

I nosaltres no estarem aïllats de tots aquests efectes. Per tant, és necessari disposar d'un marc legal que ens ajudi a determinar com donar acollida real a aquells que més ho necessiten.

Andorra sempre ha estat, i som, un país solidari, un país d'acollida i d'immigrants respectuosos amb els drets humans. Ara ja fa 25 anys la nostra Constitució va incorporar en els Principis generals la Declaració Universal dels Drets Humans en el seu article 5 transformant aquests drets en un pilar de la nostra estructura institucional moderna.

A més és una voluntat manifesta en la nostre societat també avui en dia. Així ho comentava el ministre ara mateix, que és una demanda social de donar acollida, així ha quedat palès en el Consell de Joves fa poques setmanes que van discutir en aquesta Cambra i aprovar la seva pròpia demanda de regulació del dret d'asil i van manifestar-se a favor. També, tenim històries aquí al Principat de joves que s'han desplaçat per compte propi a ajudar en camps de refugiats i com ens expliquen les seves experiències en primera persona. Ara aquests joves juntament amb d'altres ciutadans andorrans volen constituir l'associació "Obrim-los, obrim-les" per donar acollida als refugiats aquí al territori i també per activar-nos en general a tots una mica més.

La Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries és una bona fórmula trobada pel Govern, per tal de donar acollida a aquells que més ho necessiten, tenint en compte que encara no tenim ratificats alguns convenis internacionals necessaris. La Llei està basada en els preceptes de la Convenció de Ginebra sobre l'estatus dels Refugiats i els protocols addicionals de Nova York. Convencions que, com ja he mencionat, avui estan sent qüestionades a nivell internacional, ja no donen prou resposta a la situació del moviment de persones.

Aquesta Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries difícilment s'hagués pogut aprovar amb prou garanties sense acords previs amb

els països de trànsit de les persones i amb altres agents externs com la comunitat de Sant Igidi i l'ACNUR, acords que el Govern ja ha comentat i que en breu esperem puguin estar signats.

Vull agrair el treball fet en comissió, on gràcies a les esmenes plantejades hem pogut debatre conceptes globals importants en relació a les possibilitats de regulació plena del dret d'asil, el cost i les garanties que podríem donar als que ho necessiten. Des del Grup Liberal considerem que aquesta Llei obre la porta a ser solidaris amb aquells que ara més ho necessiten i obliga als Governos ara i en el futur a fer les consideracions necessàries per adherir-nos als convenis internacionals per tal d'avaluar l'asil des de totes les seves vessants en un futur proper.

Els liberals votarem a favor aquesta Llei i desitgem que els tràmits d'acollida es facin al més aviat possible. També volem encoratjar al Govern a donar suport a les iniciatives ciutadanes que estan sorgint, ja sigui perquè participin de forma efectiva en l'acollida d'aquestes famílies que puguin arribar al territori, com també des de possibles projectes a dur a terme en camps de refugiats. El departament de cooperació pot donar suport a aquests projectes molt interessants arreu i és molt necessari que incorpori accions específiques de suport amb aquestes associacions locals que volen fer encara molt més en aquesta qüestió.

No hem de deixar perdre cap oportunitat, perquè de fet, ja hem trigat massa.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, teniu la paraula.

**La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:**

Gràcies Sr. síndic.

Com ens recorda sovint l'Agència de les Nacions Unides per als refugiats (ACNUR) la crisi política a Síria ha derivat cap a una guerra que ja ha causat més de 4 milions de refugiats.

Les imatges del cadàver de l'infant Aylan Kurdi ofegat al setembre del 2015, i totes les que de forma diària veiem, han provocat innumerables mostres d'indignació de com Europa tracta la tragèdia dels refugiats provinents de la guerra de Síria.

La societat civil d'Andorra, reclamava afegir-se al compromís internacional d'assumir la nostra part de responsabilitat en la crisi humanitària.

Al 2015 el cap de Govern ens va detallar que serien vint els refugiats els que arribarien al país.

Ja es va explicar en aquell moment que per atendre l'emergència humanitària era necessària aquesta Llei que ofereix les garanties de protecció temporal i transitòria dels refugiats.

Aquesta tasca cal establir-la en coordinació amb l'ACNUR, malgrat Andorra no es troba subscripta a la Convenció sobre l'Estatut dels Refugiats.

L'espera s'ha fet llarga, molt llarga, ara al 2018 finalment ens dotarem d'un instrument legislatiu que desitgem ajudi per poder acollir amb garanties el nombre de refugiats amb els quals ens hem compromès.

Vaig presentar una esmena que anava orientada a incorporar un membre d'una ONG com a representant de la protecció temporal i transitòria, que segons l'article 6 està format per dos persones. Les vivències explicades per part de refugiats mostren que la participació de les ONG's és molt important en el procés d'acollida i integració.

Aquest és un primer pas, ara haurem de veure si en un futur pròxim podrem disposar d'una llei d'asil o qualsevol altre règim anàleg per millorar els instruments d'acollida dels refugiats.

Per tot l'exposat, el meu vot serà favorable

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Ara és el torn del Sr. Víctor Naudi, per SDP.

**El Sr. Víctor Naudi:**

Gràcies Sr. síndic.

La Llei que examinem avui per a la seva votació a ben segur arriba tard. És obvi i notori que el nostre Estat per si sol difícilment podia donar una àmplia resposta a la problemàtica dels refugiats, en el moment en què més ho necessitaven les nombroses famílies que fugien del conflicte sirí.

La nostra contribució per alleugerir el sofriment d'aquestes persones més enllà d'acollir un petit nombre de refugiats hauria ajudat en bona mesura a donar l'exemple del camí a seguir a certes nacions més grans de l'entorn europeu, en el moment en què alguns d'aquests països tancaven les seves fronteres a persones necessitades.

Malgrat tot encara hi som a temps.

El nostre país tot i la seva consideració de petit, històricament s'ha caracteritzat per ser un país d'acollida tenint un paper rellevant i fraternal durant



els anys de la guerra civil espanyola i la segona guerra mundial.

Un dels principis establerts al punt 2 de l'article 1 de la nostra Constitució és la defensa dels drets humans.

Els representants d'aquesta Cambra no podem, doncs, girar l'esquena o mirar cap a una altra banda a l'hora de portar ajuda i recolzament a aquelles persones i famílies que fugen desesperadament de les malaurades conseqüències dels conflictes armats.

És obvi que la nostra realitat física, geogràfica i social no ens permet encabir grans masses de persones refugiades, però és bo recordar l'època en la qual els nostres padrins, que no vivien pas en l'abundància, van saber estar a l'alçada dels esdeveniments i van acollir i donar aixopluc a persones vingudes d'arreu, avui amb un millor nivell de vida no podem fallar.

El conflicte siríà fa massa anys que dura, i el fet que grans potències europees tampoc han sabut o volgut acollir refugiats en nombre important no hauria de servir com a excusa per a dilatar més un acolliment proporcionat.

Les promeses fetes pel Govern s'han dilatat per manca de disposició legislativa, avui i malgrat aquesta tardança és el moment de passar als fets, i per tant el meu vot serà favorable al Projecte de Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Pels consellers socialdemòcrates, Sr. Gerard Alís.

**El Sr. Gerard Alís:**

Gràcies Sr. síndic.

Sotmetem a consideració d'aquesta Cambra parlamentària el Projecte de Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries.

Com venim de sentir de les intervencions que m'han precedit, dit text té per objectiu poder facilitar l'acollida per part d'Andorra de víctimes de la crisi humanitària que arran del conflicte a Síria afecta a Europa, amb les degudes garanties.

Els avanço ja que els consellers socialdemòcrates votarem a favor del referit text. Fora de qüestions de caire tècnic que ja han estat tractades en comissió, ens sembla que l'adopció d'aquest text és un pas molt positiu per part d'Andorra.

Dit això, no puc però deixar de reprotxar al Govern la demora en la presentació d'aquest text.

Cal recordar que a l'ocasió de la diada de nostra Senyora de Meritxell el setembre de 2015, el cap de Govern ja va anunciar que s'adoptarien mesures per a l'acollida d'una vintena de refugiats de resultes de la crisi derivada del conflicte siríà. Han passat més de dos anys del referit anunci, i finalment el Govern ha presentat un projecte de llei per honorar aquell compromís. Un text, com ho diu el seu títol, temporal i transitori.

Mirin no ens sembla gaire noble fer política de qüestions com una crisi humanitària, i creiem que quan es fa el pas per oferir una ajuda com la que s'anuncia, cal fer-ho de manera decidida i no a mitges tintes. En aquestes qüestions no n'hi ha prou amb paraules, calen actes concrets. Els estalviaré el discurs de la constant política d'improvisació que DA ens té acostumats, tot desitjant que l'adopció avui d'aquest text sigui un punt d'inflexió real per mostrar al món el compromís andorrà amb les raons humanitàries, i que el Govern destini els recursos necessaris per aplicar el text.

Més enllà de la crítica per la demora exposada, el que sí que vull criticar és el fet que, tenint el text un caràcter de transitori, s'hagi diluït el compromís d'Andorra per treballar en una regulació més àmplia i general del dret d'asil. Aquest dret constitueix un dret humà fonamental, i Andorra reconeixedora i defensora dels drets humans, ha de legislar respecte.

Vull recordar que el Projecte de Llei inicial presentat pel Govern preveia una disposició final que fixava un termini de dos anys per regular de general el dret d'asil al Principat d'Andorra. Finalment el text resultant ha afeblit aquest compromís, havent quedat el redactat sense termini concret. Espero que tot i això el Govern faci igualment de manera decidida els passos per assolir en un termini raonable una regulació al respecte, i això de manera que Andorra pugui mostrar la seva solidaritat en qüestions humanitàries, no només en la situació actual, que ja és de per si greu, sinó en altres crisis que malgrat la voluntat primera és que no succeeixin, poden esdevenir el futur.

Acabo demanant al Govern el compromís en l'aplicació de la llei que avui adoptem. No volem que aquesta Llei quedi en un "brindis al sol" i, malgrat les complicacions que la qüestió de refugiats comporta, la Llei necessita tenir una aplicació efectiva. Entenc, i de fet el ministre ens n'ha desgranat algunes, que en el llarg termini transcorregut des de l'anunci de l'acollida i la votació del text, el Govern ja ha efectuat les actuacions per fer aplicable la Llei (actuacions i mesures sobre les quals en breu faré una pregunta), als efectes que de la manera més ràpida possible el nostre país pugui sumar-se a les mostres de solidaritat internacional i puguem acollir

persones afectades arran del conflicte sirianès, i així ajudar-les a superar la greu situació en què es troben.

Crec que l'efectivitat de la norma com la que avui votem, requereix més que mecanismes per fer arribar els refugiats al nostre país, mesures concretes i definides a l'avança per garantir que aquelles persones un cop arribades puguin viure i inserir-se a la nostra societat de manera digna.

Moltes gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, pels consellers d'Unió Laurediana i consellers Independents de La Massana, Sr. Josep Pintat, teniu la paraula.

**El Sr. Josep Pintat:**

Gràcies Sr. síndic.

El Projecte de Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries, que es sotmet avui al Ple d'aquesta Cambra, té el seu origen en el conflicte de Síria, que ha generat una de les crisis humanitàries més grans esdevingudes a Europa.

El Projecte de Llei en qüestió permet a Andorra, fer efectiva la voluntat de solidaritat amb les víctimes d'aquesta crisi humanitària, dotant-se d'un marc legislatiu que regula el dret d'asil i fa possible l'adhesió del país als convenis internacionals existents en aquesta matèria.

Alhora, permet assegurar l'arribada legal i segura en territori andorrà de les persones que puguin beneficiar-se d'aquest acolliment temporal i transitori.

Aquest Projecte de Llei té un objectiu específic que no és altre que el d'oferir una solució transitòria i restringida a la crisi humanitària que afecta actualment Europa.

Aquesta Llei serà la base de partida per regular més àmpliament el dret d'asil, dret humà fonamental que Andorra, reconeix i que al llarg de la història ha format part de la seva essència, tot i que al mateix temps, es generen implicacions i conseqüències d'un abast molt important i que necessiten estar ben pensades i ben calibrades.

Des del nostre Grup Unió Laurediana i Consellers Independents de La Massana compartim plenament aquesta voluntat de solidaritat, i per tant, el nostre vot serà favorable.

Moltes gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula la Sra. Maria Martisella.

**La Sra. Maria Martisella:**

Gràcies Sr. síndic.

Tal i com han dit els que m'han precedit, ens trobem avui per debatre i votar la Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries, dita llei de "refugiats".

Quant al contingut no m'estendré gaire ja que el Sr. ministre ja ha desgranat el seu contingut. Es tracta d'una llei necessària que dona resposta a una de les majors crisis humanitàries esdevingudes en territori europeu i, on el Principat no podia quedar-se al marge.

Un Projecte de Llei complex per les seves implicacions i, sobretot, pel fet de què el Principat no disposa, a dia d'avui, d'una reglamentació sobre el dret d'asil.

En aquest sentit, el Projecte de Llei conté una disposició final que encomana al Govern de fer una anàlisi acurada de la normativa nacional i internacional per tal que sigui aprovada un llei que reguli el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg. Per tant, en aquesta matèria, estem avançant de manera prudent i paulatina.

Amb la Llei que debatem i votem avui, és doncs indiscutible la voluntat d'Andorra d'acollir refugiats dins d'un marc legal que dona una seguretat jurídica als refugiats però alhora té en compte les particularitats del nostre petit país per tal d'acollir-los.

Pel que fa els treballs en comissió, voldria destacar que han estat molt enriquidors i han permès aportar més claredat al projecte de Llei inicial i en els quals l'entesa ha estat unànime, en quasi bé tots els punts.

Per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Demòcrata donarà suport a aquest Projecte de Llei.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Demana al Govern si desitja intervenir...

Sr. ministre.

**El Sr. Xavier Espot:**

Sí, gràcies Sr. síndic. Molt breument.

Sigui dit per endavant l'agraïment del Govern davant la posició adoptada per tots els grups parlamentaris i el sentit del vot que han expressat. També l'agraïment per l'aproximació dialèctica que s'ha fet al tomb, diguem, d'aquest Projecte de Llei que com bé ha dit el conseller Alís, més enllà d'algunes discrepàncies puntuals quant al fons, doncs crec que és una matèria prou sensible i prou delicada perquè la defugim de les polèmiques estèrils.

L'únic motiu de la meua intervenció a banda d'això és intentar explicar per quin motiu doncs hi ha hagut... ha transcorregut un determinat temps des que el Govern, o el cap de Govern concretament, va fer l'anunci de què ens posaríem a disposició de contribuir amb el nostre gra de sorra a la resolució d'aquesta crisi humanitària entre aquell moment i el moment en què ens trobem avui en dia, no?

Tal com han dit molts dels consellers que m'han precedit en la paraula, efectivament doncs, havíem de defugir del "brindis al sol", o havíem de defugir de les paraules boniques que no es poguessin acompanyar de fets palesos, no? I, per tant, és cert que ha transcorregut un cert temps fins que hem aprovat aquest Projecte de Llei però aquest temps ha servit per obtenir totes les garanties necessàries de què aquesta Llei es pugui aplicar de forma efectiva. Crec que en una matèria tan sensible i tan delicada no ens podíem permetre de fer un projecte de llei ràpid i corrents i d'una forma cosmètica que després no s'hagués pogut aplicar i que hagués generat o hagués defraudat moltes expectatives per part d'una part de la nostra ciutadania, i sobretot per part dels potencials beneficiaris d'aquest estatus de protecció temporal i transitòria.

Per aquest motiu doncs nosaltres, durant aquests dos anys, el que hem fet és treballar de valent per obtenir aquestes garanties, per tenir evidentment el vist i plau de l'ACNUR que ha validat de cap a peus el Projecte de Llei que avui aprovem per tenir molt avançats també els mecanismes de col·laboració amb la Comunitat de Sant Egidí, tenint en compte doncs que el nostre país no disposa ni dels recursos ni de les xarxes sobre els terrenys que feien possible doncs poder portar a terme l'acollida d'aquestes persones amb una major facilitat com succeeix per exemple amb països més importants o amb una xarxa, o amb unes delegacions diplomàtiques i consulars més àmplies que no pas les nostres.

Per tant, doncs, volia insistir en aquest punt i això és tot.

Gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels senyors consellers...

Sr. Gerard Alís.

**El Sr. Gerard Alís:**

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, volia agrair les explicacions del Sr. ministre que ha donat quant al temps i a la demora del perquè s'ha demorat la presentació d'aquest text, i l'únic que espero és que les feines facin que tinguem a punt els protocols i les mesures per fer aquesta acollida i que, un cop avui aprovada aquesta Llei quan entri en vigor, puguem acollir de manera ràpida aquests refugiats.

Com ha dit és una situació delicada i s'ha de fer amb garanties i, per tant, espero que en paral·lel al treball de la Llei s'hagin fet tots aquests treballs i estigui el desplegament legislatiu imminent i que justifiqui la demora en la tramitació d'aquest text.

Moltes gràcies Sr. síndic.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels senyors consellers...

Sr. ministre.

**El Sr. Xavier Espot:**

Sí, gràcies Sr. síndic.

Tal com he dit en la meua intervenció aquests dos anys no han estat un temps perdut i, per tant, aquest Conveni de col·laboració amb la Comunitat de Sant Egidí que és qui ens permetrà seleccionar les persones en els propis camps de refugiats i de fer possible, diguem, que aquestes persones arribin fins el territori andorrà, està molt avançat. Nosaltres creiem que en les properes setmanes estarem en disposició de signar aquest Conveni i evidentment doncs, sempre hi ha un aspecte imponderable en tot plegat.

Nosaltres, evidentment, posarem tots els mitjans, tots els recursos i tota la voluntat perquè aquestes persones -amb el nombre que acabem determinant-, acabin arribant a Andorra però també hem de tenir en compte que també tot plegat dependrà de la voluntat d'aquestes persones, i per tant, sempre queda aquest imponderable però en tot cas nosaltres farem tot el possible perquè pugui arribar a bon port i es pugui aplicar de forma efectiva el Projecte de Llei que avui aprovem.

Gràcies.

**El Sr. síndic general:**

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha...

Acabades les intervencions i si no hi ha objeccions tampoc, i vist el manifestat, proposo l'aprovació del Projecte de llei per assentiment.

Declaro aprovat el Projecte de llei.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

(Són les 11.13h)



## Diari de Sessions del Consell General

---

Dipòsit legal: And. 275/94  
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €  
Subscripcions: Tel. 877877